

Miejski Ośrodek Pomocy
Społecznej w Elku

**Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elku
za rok 2017**

ELK, CZERWIEC 2018

Spis treści

I.	Wprowadzenie	2
II.	Informacje ogólne	4
III.	Informacje o osobach i rodzinach korzystających z pomocy i wsparcia	5
IV.	Realizacja zadań w zakresie systemu pomocy społecznej	9
	1. Pomoc pieniężna i niepieniężna	9
	2. Praca socjalna	10
	3. Kontrakty socjalne	11
	4. Projekty socjalne	12
	5. Programy pomocy żywnościowej	14
V.	Realizacja zadań w zakresie wspierania rodzin	15
	1. Asystentura rodziny	15
	2. Wspieranie rodzin w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	17
VI.	Wspieranie osób starszych i niepełnosprawnych	19
	1. Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania	19
	2. Wsparcie instytucjonalne	21
	3. Usługi w Ośrodku wsparcia -Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób z chorobą Alzheimera i innymi zaburzeniami psychicznymi w Elku	21
VII.	Wspieranie osób bezrobotnych oraz innych nie pozostających w zatrudnieniu	24
	1. Prace społecznie użyteczne	24
	2. Zatrudnienie socjalnego	25
VIII.	Wspieranie osób bezdomnych	26
IX.	Wspieranie osób zwalnianych z zakładów karnych	27
X.	Pozostałe działania	29
	1. Pomoc rzeczowa	29
	2. Potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej	29
	3. Pomoc w formie biletów	29
	4. Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego i ortopedycznego	30
XI.	Działalność bieżąca	30
	1. Zasoby kadrowe	30
	2. Decyzje administracyjne	31
	3. Wykonanie budżetu	32
XII.	Współpraca z organizacjami i innymi podmiotami	41
XIII.	Realizacja projektów i programów współfinansowanych ze środków zewnętrznych	42
XIV.	Ważne wydarzenia	46
XV.	Potrzeby w zakresie pomocy społecznej na rok 2018	49

I. Wprowadzenie.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Elku jest jednostką organizacyjną Gminy Miasta Elku nieposiadającą osobowości prawnej, działającą w formie jednostki budżetowej.

Misją Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elku jest włączenie społeczne, integrowanie środowiska lokalnego, profesjonalna i przyjazna pomoc w celu lepszego życia mieszkańców miasta Elku, wymagających pomocy, z poszanowaniem godności i podmiotowości osób potrzebujących wsparcia.

MOPS realizuje zadania własne gminy oraz zadania zlecone gminie i z zakresu administracji rządowej, wynikające głównie z ustawy o pomocy społecznej, ale także innych ustaw (ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie).

Dopełniając obowiązku wynikającego z treści art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej sporządzono niniejsze sprawozdanie z działalności Ośrodka oraz przedstawiono potrzeby w obszarze pomocy społecznej. Sprawozdanie reasumuje działania prowadzone w 2017 roku.

Ośrodek pomimo różnorodności zadań, stopnia ich skomplikowania, rosnących i zmieniających się wymagań i oczekiwań wykazywał się dużym zaangażowaniem, otwartością, chęcią podejmowania nowych wyzwań i angażowania się w nowatorskie i innowacyjne zadania inicjując nowe rozwiązania, które realizowano na możliwie najwyższym poziomie. Realizacja misji była możliwa zarówno dzięki aktywnej polityce miasta, jak i szerokiej współpracy z podmiotami zewnętrznymi, dzięki którym system wsparcia mieszkańców miasta stale się rozbudowuje.

MOPS podejmował działania zmierzające do doskonalenia zawodowego oraz wzmocnienia kadr w pełnionych funkcjach, zwłaszcza pracowników socjalnych i asystentów rodziny odpowiedzialnych za bezpośrednią pracę z osobami i rodzinami wymagającymi pomocy i wsparcia. Działania Ośrodka niezmiennie nakierowane były na wspomaganie rodziny w prawidłowym funkcjonowaniu, usamodzielnianie rodziny, pomocniczość oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.

Udzielana pomoc społeczna wynikająca z rozeznanych potrzeb polegała na m.in.: przyznawaniu i wypłacaniu świadczeń, prowadzeniu pracy socjalnej, rozwoju i prowadzeniu niezbędnej infrastruktury socjalnej oraz realizacji innowacyjnych form pomocy społecznej.

Niniejsze sprawozdanie, ze względu na suplementarny charakter wynikający ze spełnienia obowiązków sprawozdawczych, stanowi przekrój informacji o zrealizowanych zadaniach w zakresie pomocy społecznej, wspierania rodziny oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Dokument przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej na rok 2018.

WYJAŚNIENIA SKRÓTÓW i ZWROTÓW UŻYTYCH W SPRAWOZDANIU

- CIS** – centrum integracji społecznej
- DPS** – dom pomocy społecznej
- EFS** – Europejski Fundusz Społeczny
- FEAD** – Europejski Fundusz Pomocy Najbardziej Potrzebującym
- FP** – Fundusz Pracy
- KIS** – klub integracji społecznej
- KOMR** – Krajowy Ośrodek Mieszkalno Rehabilitacyjny
- MKRPA** – Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- MOPS, Ośrodek** – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku
- MPiPS** – Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
- MRPiPS** – Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
- MZK** – Miejski Zakład Komunikacji
- NFZ** – Narodowy Fundusz Zdrowia
- NGO** – organizacje pozarządowe
- NK** – procedura „Niebieskie Karty”
- NK-A** – procedura „Niebieskie Karty” część A - wszczyna procedurę
- NK-C** – procedura „Niebieskie Karty” część C, wypełniana jest z osobą wobec, której zachodzi podejrzenie, że doznaje przemocy w rodzinie
- NK-D** – procedura „Niebieskie Karty” część D, wypełniana jest z osobą wobec, której zachodzi podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie
- OHP** – Ochotniczy Hufiec Pracy
- OTU** – Ośrodek Terapii Uzależnień
- PCPR** – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ełku
- PEAD** – Program „Dostarczanie żywności dla najuboższej ludności Unii Europejskiej 2014”
- POKL** – Program Operacyjny Kapitał Ludzki
- POMOST** – oprogramowanie do obsługi sprawozdań ośrodka pomocy społecznej
- PTU** – Poradnia Terapii Uzależnień w Ełku
- PUP** – Powiatowy Urząd Pracy w Ełku
- SKO** – Samorządowe Kolegium Odwoławcze
- SM** – osoby chore na stwardnienie rozsiane
- ŚDS** – Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób z chorobą Alzheimera i innymi zaburzeniami psychicznymi w Ełku
- TPD** – Towarzystwo Przyjaciół Dzieci
- UE** – Unia Europejska
- ZFŚS, FŚS** – zakładowy fundusz świadczeń socjalnych
- ZI** – Zespół Interdyscyplinarny
- ZOL** – zakład opiekuńczo-leczniczy
- ZPO** – zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy
- ZPCH** – zakład pracy chronionej

II. Informacje ogólne.

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej mającą na celu umożliwianie osobom i rodzinom przewycięzania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Rodzaje świadczeń, zasady i tryb ich udzielania oraz organizację pomocy społecznej określa ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz akty wykonawcze do ww. ustawy. Świadczenia (zarówno w formie pieniężnej, jak i niepieniężnej) mają za zadanie wsparcie osób w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych, a nie zaspokajanie wszelkich potrzeb odbiorców pomocy społecznej i wyręczanie ich w obowiązku troszczenia się o zabezpieczenie potrzeb bytowych. Pomoc społeczna zmierza do uruchomienia zasobów osób wspieranych zwiększając ich aktywność poprzez wypracowanie u nich poczucia odpowiedzialności i samodzielnego zmiernienia się z trudną sytuacją życiową.

W 2017 roku 3194 gospodarstw domowych było objętych wsparciem, w tym 3164 osób w tych gospodarstwach korzysta ze świadczeń wypłacanych zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, a 2272 osoby otrzymały decyzje przyznające pomoc w różnej formie.

Szacuje się, że ok. 7 % mieszkańców Ełku w skali roku obejmowanych jest pomocą z powodu ubóstwa powiązanego z innymi trudnościami życiowymi, gdyż jedna osoba może korzystać z kilku form pomocy.

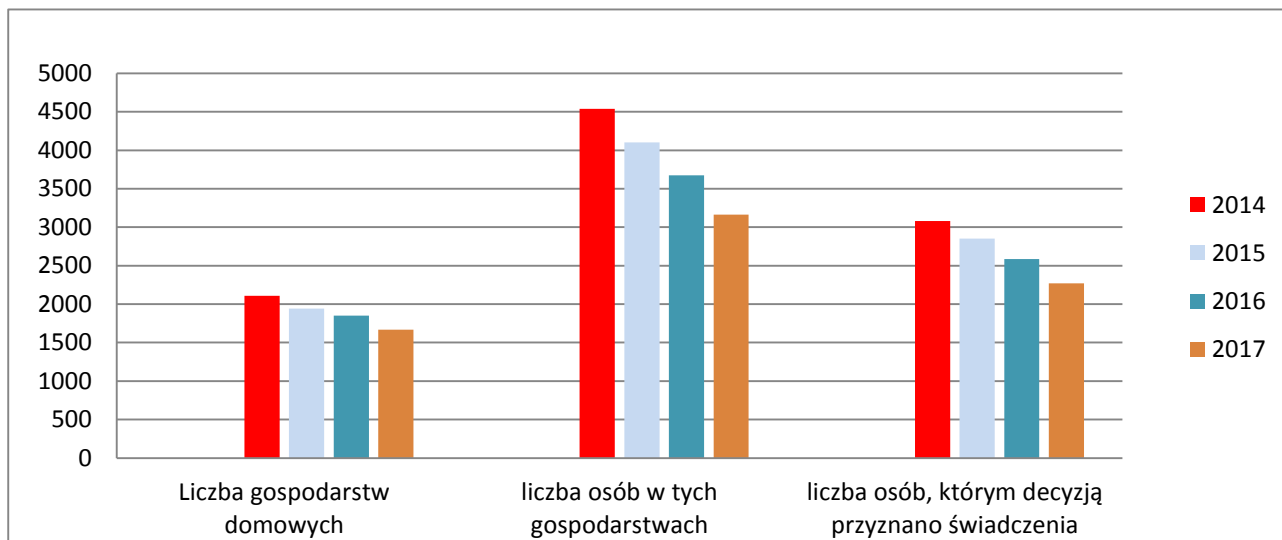
Od roku 2014 obserwuje się spadek liczby świadczeniobiorców otrzymujących świadczenia z pomocy społecznej zarówno w formie pieniężnej, jak i niepieniężnej, co potwierdza analiza danych Ośrodka w zakresie liczby osób objętych pomocą społeczną w 2017 roku (raport POMOST 2017 r.).

Odnotowano również spadek liczby osób bezrobotnych w mieście Ełk. Wskaźnik bezrobocia na dzień 31.12.2017 roku wynosił 2500 osób, to jest o 510 osób mniej, niż w analogicznym okresie w roku 2016, w którym liczba osób bezrobotnych wyniosła 3010 osób. Ponad połowę ogółu zarejestrowanych stanowią kobiety (1378, tj. 55%).¹

Ocena danych wskazuje, że wśród klientów Ośrodka kobiety stanowią 1/3 (33,43%) i jest to zauważalny spadek w stosunku do lat ubiegłych o 21,56%. (raport POMOST MOPS 2017 r.).

Analizę zapotrzebowania na pomoc społeczną w kolejnych latach ilustruje Wykres Nr 1 i Tabela Nr 1.

Wykres Nr 1. Analiza zapotrzebowania na świadczenia z pomocy społecznej w latach 2014 – 2017.

¹ Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Ełku, 2017 r. i 2016 r.

Tabela Nr 1. Analiza zapotrzebowania na świadczenia z pomocy społecznej w latach 2014-2017.

Rok	Liczba gospodarstw domowych	% do roku poprzedzającego	Liczba osób w tych gospodarstwach	% do roku poprzedzającego	Liczba osób którym decyzją przyznano świadczenie	%
	2110	-4,52	4537	-7,46	3081	-5,66
2015	1941	-8,01	4102	-9,58	2853	-7,40
2016	1850	- 4,69	3673	- 10,46	2587	-9,32
2017	1669	-9,78	3164	-13,85	2272	-12,17
2014-2017	-	procent spadku w stosunku do roku 2014 - 20,90	-	procent spadku w stosunku do roku 2014 -30,26	-	procent spadku w stosunku do roku 2014 -26,25

Zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej w okresie ostatnich 4 lat spada i w stosunku do roku 2014 jest to spadek o 20,90%. Pomimo odnotowanego spadku nadal utrzymuje się na relatywnie wysokim poziomie. Długotrwałe ubóstwo, bezradność w zaspakajaniu podstawowych potrzeb bytowych powoduje brak samodzielności w ich zaspokajaniu. Powoduje to również trwałe zmiany w funkcjonowaniu rodziny jako komórki społecznej (osłabienie więzi rodzinnych, alkoholizm, zaniedbanie w sprawach opiekuńczych i wychowawczych, przemoc w rodzinie, bierność i apatię).

III. Informacja o osobach i rodzinach korzystających z pomocy i wsparcia.

Podstawowym czynnikiem skłaniającym osoby i rodziny do ubiegania się o świadczenia z pomocy społecznej w 2017 r. było ubóstwo uwarunkowane długotrwałą lub ciężką chorobą oraz niepełnosprawnością.

Zarówno ubóstwo, jak i wykluczenie społeczne są zjawiskiem bardzo złożonym. Trudna sytuacja materialna osób i rodzin nie w każdym przypadku jest tożsama z wykluczeniem społecznym, niska pozycja społeczno-ekonomiczna może jednak doprowadzić do zagrożenia wykluczeniem społecznym.

Z analiz Ośrodka wynika, iż ubóstwem dotknięte są przede wszystkim osoby wykluczone z rynku pracy z powodu długotrwałego pozostawania w bezrobociu. Problem długotrwałego bezrobocia dotyczy osoby o niskim poziomie wykształcenia i kwalifikacjach zawodowych, najczęściej nieadekwatnych do potrzeb rynku pracy. Najbardziej narażone na wykluczenie społeczne są osoby uzależnione, osoby bezdomne, jak i samotni rodzice.

Trudne i złożone problemy społeczne rodzin dotkniętych bezrobociem, bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, rozpadem więzi rodzinnych, egzystencjalnymi problemami osób samotnych, starszych, niepełnosprawnych, niskim standardem życia rodzin, uzależnieniami i przemocą stanowią duże wyzwania dla władz samorządowych, instytucji i podmiotów niepublicznych w obszarze polityki społecznej na poziomie lokalnym, ponieważ osoby potrzebujące poszukują wsparcia przede wszystkim w swoim środowisku lokalnym.

Pomimo, iż rodziny wielodzietne są bardziej narażone na zjawisko niedostatku, to statystyki Ośrodka wskazują, iż gospodarstwa jednoosobowe oraz rodziny z jednym lub dwojgiem dzieci stanowiły największą grupę odbiorców pomocy społecznej. Na zmniejszenie skali ubóstwa w rodzinach wielodzietnych niewątpliwie miał wpływ funkcjonujący od roku 2016 program Rodzina 500+.

Wśród gospodarstw domowych objętych pomocą społeczną nadal najliczniejszą grupę tworzyły gospodarstwa jednoosobowe – 61,80% ogółu, wśród których 1/3 stanowiły jednoosobowe gospodarstwa emerytów i rencistów.

Drugą grupę pod względem liczebności stanowią rodziny emerytów i rencistów (tj. 16,18% ogółu gospodarstw domowych).

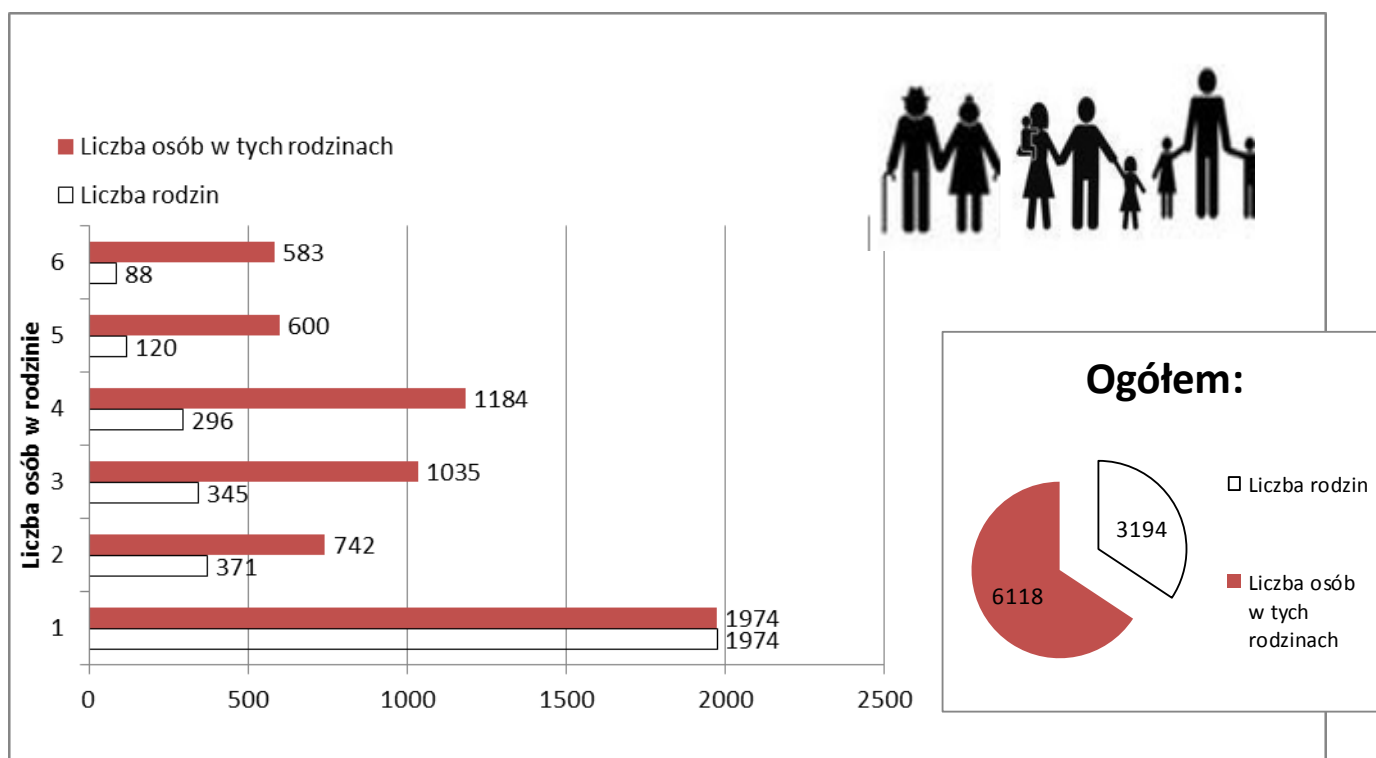
Zaobserwowano znaczny spadek wśród gospodarstw z dziećmi. Różnica w stosunku do roku 2016 wynosi 386 rodzin, co stanowi 45,57 %. Typy gospodarstw domowych objętych pomocą obrazuje Tabela Nr 2.

Tabela Nr 2. Typy gospodarstw domowych objętych pomocą w 2017 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE		LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W TYCH RODZINACH
RODZINY OGÓŁEM w tym:		3194	6118
o liczbie osób 1		1974	1974
2		371	742
3		345	1035
4		296	1184
5		120	600
6 i więcej		88	583
w tym rodziny z dziećmi ogółem:		461	1782
o liczbie dzieci 1		172	463
2		143	528
3		83	397
4		45	259
5		13	91
6		2	15
7 i więcej		3	29
RODZINY NIEPEŁNE OGÓŁEM w tym:		229	751
o liczbie dzieci 1		96	215
2		69	225
3		37	157
4 i więcej		27	154
Rodziny Emerytów i Rencistów w tym:		517	711
o liczbie osób 1		382	382
2		97	194
3		28	84
4 i więcej		10	51

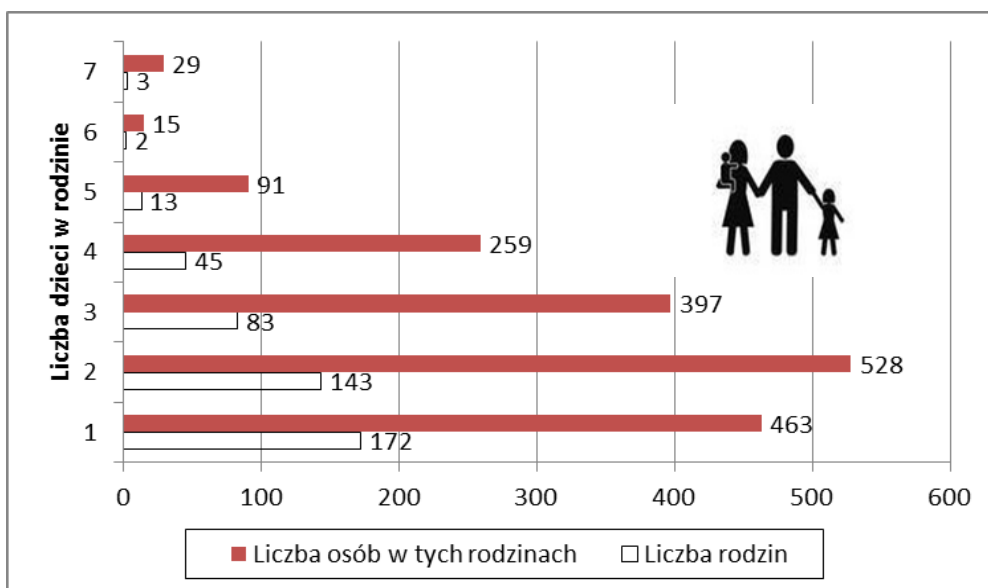
Analogicznie w 2016 roku ogółem 3543 rodzin skorzystało z pomocy, czyli o 349 rodzin więcej niż w roku 2017. W przeliczeniu na jednego członka rodziny jest to różnica o 947 osoby.

Wykres Nr 2. Typ gospodarstwa domowego objętego pomocą: rodziny ogółem w 2017 r.

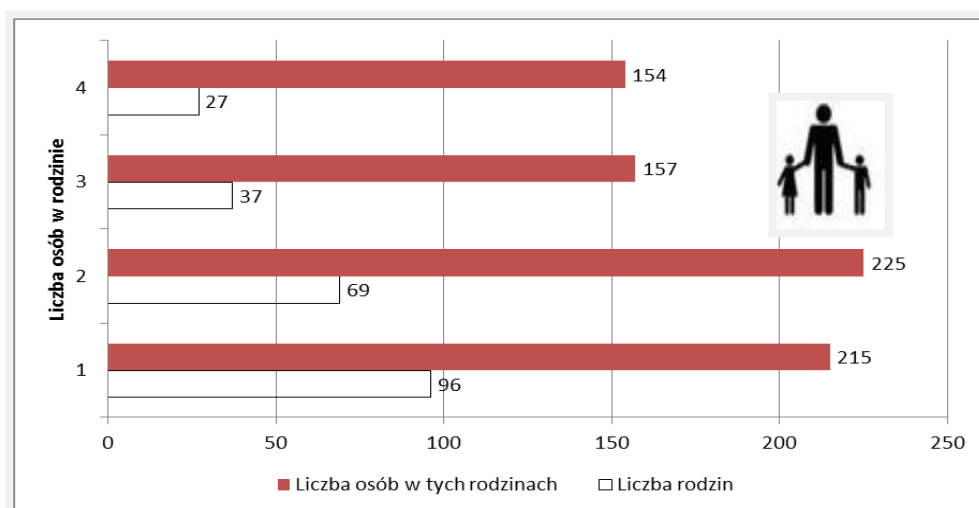
Analogicznie w 2016 roku 847 rodzin z dziećmi skorzystało z pomocy, czyli o 386 rodzin więcej niż w roku 2017. W przeliczeniu na jednego członka rodziny jest to różnica o 1043 osoby.

Wykres Nr 3. Typ gospodarstwa domowego objętego pomocą: rodziny z dziećmi w 2017 r.

Analogicznie w 2016 roku 282 rodziny niepełnych skorzystały z pomocy, czyli o 53 rodzin więcej niż w roku 2017. W przeliczeniu na jednego członka rodziny jest to różnica o 195 osób.

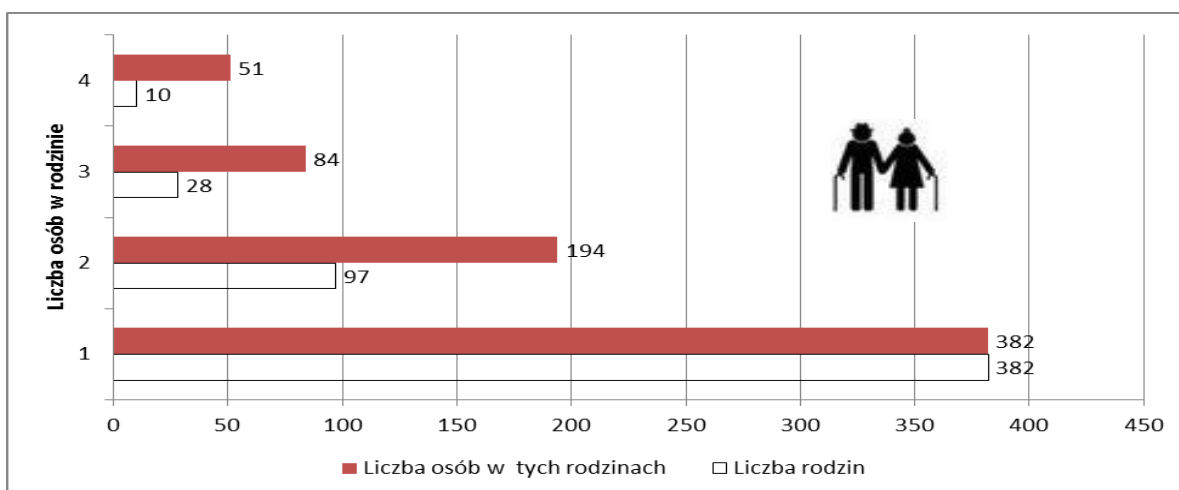
Wykres Nr 4. Typ gospodarstwa domowego objętego pomocą: rodziny niepełne w 2017 r.

Analogicznie w 2016 roku 523 rodziny emerytów i rencistów skorzystały z pomocy, czyli o 6 rodzin więcej niż w roku 2017. W przeliczeniu na jednego członka rodziny jest to różnica o 30 osób.

Wykres Nr 5. Typ gospodarstwa domowego objętego pomocą: rodziny emerytów i rencistów w 2017 r.

Długotrwała choroba, niepełnosprawność oraz bezrobocie to najczęstsze trudności występujące w gospodarstwach domowych, powodujące konieczność ubiegania się o wsparcie. Problemy zdrowotne zaburzają prawidłowe funkcjonowanie osób w środowisku. Kłopoty zdrowotne przyczyniają się do obniżenia jakości życia i doprowadzają do trudnych sytuacji życiowych, takich jak utrata lub niemożność podjęcia zatrudnienia, a w efekcie pociągają za sobą problemy finansowe, uzależnienia, konflikty w rodzinie oraz bezradność w działaniu. Niski dochód i wysokie koszty leczenia oraz rehabilitacji wymuszają konieczność skorzystania z pomocy ośrodka. Jak wynika z poniższej analizy długotrwałą chorobą dotkniętych było – 39%, zaś problemem bezrobocia 27,33% gospodarstw domowych. Problem niepełnosprawności dotknął 28,30% środowisk objętych pomocą społeczną.

W roku 2017 (w stosunku do roku 2016) nastąpił wzrost liczby rodzin, które znajdowały się w trudnej sytuacji życiowej spowodowanej wielodzietnością (4%), przemocą w rodzinie (42,86%), a także zdarzeniami losowymi (150%). Intensywność występowania problemów społecznych przedstawia Tabela Nr 3.

Tabela Nr 3. Problemy społeczne występujące w środowiskach objętych pomocą w 2017 r.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach	% liczby rodzin w stosunku do 2016 r.* (*- spadek, + wzrost)
Bezrobocie	873	1958	- 14,58
Długotrwała choroba	1246	2143	- 6,81
Niepełnosprawność	904	1470	-4,54
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych w tym:	282	929	- 22,10
Rodziny niepełne	248	784	- 24,62
Rodziny wielodzietne	4	20	+4,00
Potrzeba ochrony macierzyństwa w tym: wielodzietność	199	948	- 27,37
w tym: wielodzietność	139	750	-20,57
Alkoholizm	266	411	- 8,27
Bezdomność	72	72	-8,86
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	15	20	-44,44
Narkomania	29	46	-9,37
Przemoc w rodzinie	10	23	+42,86
Sytuacja kryzysowa	0	0	0
Sieroctwo	1	1	- 50,00
Zdarzenia losowe	5	13	+150,00

IV. Realizacja zadań w zakresie systemu pomocy społecznej.

1. Pomoc pieniężna i niepieniężna.

Świadczenia z pomocy społecznej przyznawano na bieżące potrzeby osób i rodzin. Wsparcie w prowadzonej pracy socjalnej miało na celu usamodzielnienie klientów. Świadczenia z pomocy społecznej udzielane były w szczególności w formie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych. Realizowaną pomoc pieniężną i niepieniężną w ramach zleconych gminie i zadań własnych ilustruje Tabela Nr 4.

Tabela Nr 4. Formy realizowanej pomocy społecznej w 2017 r.

Formy pomocy		Liczba osób	% wzrostu w stosunku do 2016 r.
ZADANIA ZLECONE			
1.	Usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone w miejscu zamieszkania	95	+4,39
2.	Orzekanie o przyznaniu uprawnień do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych	80	+23,08
3.	Środowiskowy Dom Samopomocy (forma wsparcia dziennego dla osób z zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawnych intelektualnie).	82	+2,5
4.	Wynagrodzenie należne opiekunowi z tyt. sprawowania opieki, przyznane przez sąd	2	0
ZADANIA WŁASNE			
1.	Zasiłki stałe	280	-1,06
2.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne dla osób uprawnionych	327	+5,48
3.	Zasiłki celowe	1296	- 8,80
	w tym zasiłki specjalne	198	+13,79
4.	Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	5	+150,00
5.	Zasiłki okresowe	801	- 14,05
6.	Usługi opiekuńcze	156	-6,59
7.	Pochówki	8	+14,28
8.	Pomoc usługowa w formie posiłków w tym:	1099	+22,38
8.1	Obiady szkolne	837	+7,58
8.2	Posiłki w stołówce MOPS	262	+24,17
9.	Udzielenie schronienia przez noclegownie lub schroniska dla osób bezdomnych	72	-8,86
10.	Wnioskowanie w przyjęciu dziecka do środowiskowego domu samopomocy	3	- 50,00
11.	Realizacja pomocy w formie biletu kredytowanego	18	-33,33
12.	Skierowanie do Domów Pomocy Społecznej	17	+112,5
13.	Ponoszenie opłaty za pobyt w Domu Pomocy Społecznej	87	+12,99
14.	Skierowanie do KOMR w Dąbku osób z SM	3	- 57,14

Wśród zadań zleconych w trzech kategoriach z wyłączeniem wynagrodzenia należnemu opiekunowi z tytułu sprawowania opieki, przyznane przez sąd odnotowano wzrost. Największy wzrost w kategorii zadań zleconych, w stosunku do roku 2016 wystąpił w orzeczeniach o przyznaniu uprawnień do korzystania

ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych i wyniósł on 23,08%. Z powyższego zestawienia wynika, że nastąpił spadek na niektóre formy pomocy w zakresie zadań własnych m.in. zasiłków stałych, zasiłków celowych, zasiłków okresowych, usług opiekuńczych, a także pomocy w formie schronienia świadczonej przez noclegownie lub schroniska dla bezdomnych, wnioskowanie w przyjęciu dziecka do środowiskowego domu samopomocy, skierowanie do KOMR w Dąbku osób z SM.

Jednocześnie odnotowuje się zwiększone zapotrzebowanie na pomoc w formie ubezpieczenia zdrowotnego dla osób uprawnionych, zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego, pochówki, pomoc usługowa w formie posiłków, ponoszenia opłaty za pobyt w DPS.

Osoby chore, z niemożnością samodzielnego zaspokajania własnych potrzeb oraz dużymi deficytami w samopielęgnacji, niekwalifikujące się do leczenia szpitalnego, jednak wymagające wsparcia i całodobowej specjalistycznej opieki kierowano do domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym. W 2017 r. w DPS umieszczono 14 osób, z czego 10 osób na podstawie decyzji kierującej z 2017 r., 3 osoby zgodnie z decyzją kierującą z 2016 r. oraz 1 osobę w myśl decyzji kierującej z 2015 r.

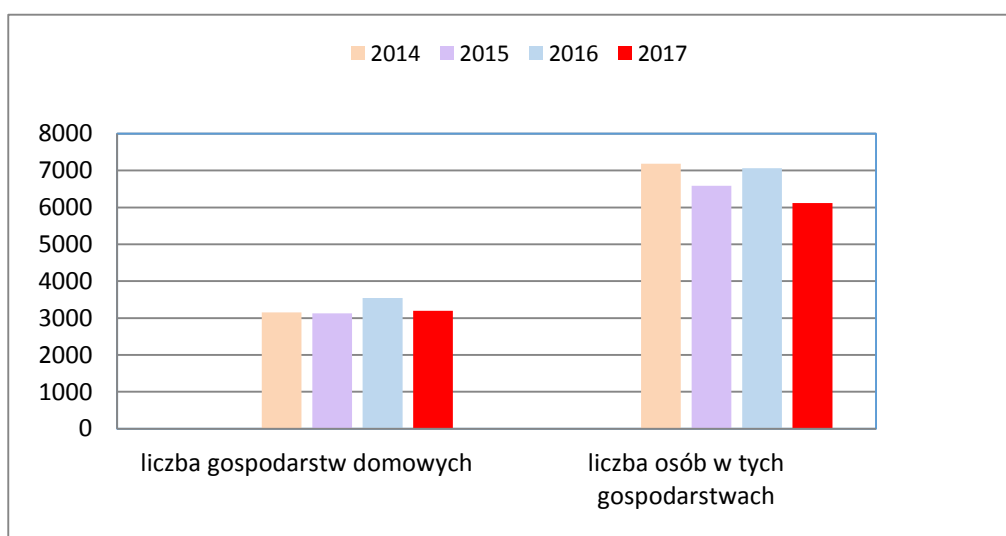
2. Praca socjalna.

Realizacja celów pomocy społecznej odbywa się przede wszystkim przez świadczenie pracy socjalnej oraz wspieranie klientów świadczeniami pieniężnymi i niepieniężnymi. Działania pracowników pomocy społecznej służą przede wszystkim wzmocnieniu osób wspieranych, odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz organizowaniu warunków sprzyjających temu celowi. Pracownik socjalny podejmując współpracę z rodziną, diagnozuje sytuację oraz określa plan pomocy na jej rzecz. Podejmowane działania są zróżnicowane i dostosowane do indywidualnej sytuacji. Celem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Powyższy cel realizowany jest przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Praca socjalna jest procesem, który ma na celu wywołanie pożądanych zmian, modyfikację sposobu funkcjonowania osoby, jej otoczenia, wzmocnienie potencjału osób, rodzin do przezwycięzania trudnej sytuacji życiowej i wsparcie w dążeniu do poprawy funkcjonowania. Praca socjalna prowadzona jest z osobami i rodzinami oraz ze społecznością lokalną. Świadczenie to jest wykonywane bez względu na posiadany dochód osoby i rodziny, z uwzględnieniem prawa jednostki do samostanowienia i poszanowania jej godności.

W ramach struktury organizacyjnej MOPS od roku 2015 funkcjonuje zespół pracy socjalnej i integracji społecznej, który składa się z 30 pracowników socjalnych.

Zapotrzebowanie na pracę socjalną w kolejnych latach ilustruje Wykres Nr 6 i Tabela Nr 5.

Wykres Nr 6. Dynamika wzrostu zapotrzebowania na pracę socjalną w latach 2014-2017.

Tabela Nr 5. Dynamika wzrostu zapotrzebowania na pracę socjalną w latach 2014-2017.

Rok	Liczba gospodarstw domowych	% do roku poprzedzającego	Liczba osób w tych gospodarstwach	% do roku poprzedzającego
2014	3155	+ 0,64	7188	+ 0,28
2015	3126	- 0,92	6589	- 8,33
2016	3543	+ 13,34	7065	+ 7,22
2017	3194	-9,85	6118	-13,40
2014-2017	-	Procent wzrostu w stosunku do roku 2014 + 1,23	-	Procent wzrostu w stosunku do roku 2014 -14,88

Powyższe dane Ośrodka wskazują, że zapotrzebowanie na wsparcie w formie pracy socjalnej w roku 2017 spadło o 9,85%. W okresie 2014-2017 spadek odnotowano również w roku 2015. W pozostałych latach występował wzrost zapotrzebowania na pracę socjalną. Najwyższy był w roku 2016 o ponad 13% .

3. Kontrakty socjalne.

Jednym z podstawowych narzędzi stosowanych w pracy socjalnej jest kontrakt socjalny. Kontrakt socjalny to umowa zawarta pomiędzy pracownikiem socjalnym, a osobą/rodziną określająca zasady współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby lub rodziny znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej oraz w celu wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej lub przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

W 2017 r. pracownicy socjalni MOPS realizowali 208 kontraktów, w tym liczba kontraktów zawartych przed 2017 r. i kontynuowanych w 2017 r. wynosiła 51, natomiast zawartych w 2017 r. wynosiła 157 kontraktów.

Realizacja kontraktu socjalnego nie należy do zadań łatwych, a jego skuteczność w dużej mierze uzależniona jest od zachowań i postawy osób oczekujących pomocy. Odbiorcy pomocy społecznej często są przyzwyczajeni do obecnej sytuacji życiowej i brakiem motywacji do jej zmiany, nie wykazują też chęci do podejmowania zobowiązań, co powoduje, że nie wywiązują się z założonych postanowień.

W 2017 r. udało się 85 kontraktów zakończyć sukcesem (tj. 40,86%) kiedy osoba wspierana przez MOPS, przy wsparciu pracownika socjalnego, wypełniła zobowiązania w nim zawarte.

W 36 przypadkach kontrakty zostały zerwane z winy klientów. Odmówili oni realizacji zawartych w kontrakcie zobowiązań, m. in. przerwali leczenie odwykowe lub odmówili podjęcia pracy. Pomimo zerwania kontraktów socjalnych 11 klientów i ich rodziny nadal korzystają ze świadczeń pomocy społecznej, natomiast 25 klientów i ich rodziny po zerwaniu kontraktu, nie korzystają już ze świadczeń pomocy społecznej.

W 2017 roku z powodu zmiany sytuacji materialnej lub życiowej klienta rozwiązano 13 kontraktów. Najczęstszymi powodami był m. in. brak możliwości podjęcia pracy z powodu urodzenia dziecka, choroba lub wyjazd z Elku. W 3 przypadkach klient i rodzina nadal korzysta ze świadczeń pomocy społecznej, w 10 przypadkach osoby te nie korzystają już ze świadczeń pomocy społecznej. Stopień realizacji kontraktów socjalnych przedstawia poniższa Tabela Nr 6.

Tabela Nr 6. Realizacja kontraktów socjalnych w 2017 r.

Liczba kontraktów ogółem w tym:		208
	Kontrakty zawarte przed 2017 rokiem i kontynuowane w roku 2017	51
	Kontrakty zawarte w 2017 r.	157
Liczba kontraktów zakończonych sukcesem-klient MOPS, przy wsparciu pracownika socjalnego, wypełnił zobowiązania zawarte w kontrakcie		85
Liczba kontraktów zerwanych z winy klienta – z powodu odmowy realizacji zawartych w kontrakcie zobowiązań klienta, np. przerwanie leczenia odwykowego, odmowa podjęcia pracy, w tym:		36
	Klient (rodzina) nadal korzysta ze świadczeń pomocy społecznej	11
	Klient (rodzina) nie korzysta ze świadczeń pomocy społecznej	25
Liczba kontraktów rozwiązanych z powodu zmiany sytuacji materialnej lub życiowej klienta np. brak możliwości podjęcia pracy z powodu urodzenia dziecka, choroby, wyjazdu z Ełku, w tym:		13
	Klient (rodzina) nadal korzysta ze świadczeń pomocy społecznej	3
	Klient (rodzina) nie korzysta ze świadczeń pomocy społecznej	10
Planowana liczba kontraktów kontynuowanych w 2018 r.		74
Przewidywana liczba zawartych nowych kontraktów 2018 r.		60

4. Projekty socjalne.

Pracownicy socjalni MOPS na podstawie rozeznaczonych potrzeb osób objętych pomocą społeczną opracowali i wdrożyli projekty socjalne, mające na celu reintegrację społeczną i aktywizację członków społeczności lokalnej. Projekty służyły również przełamaniu stereotypu klientów pomocy społecznej oraz samego Ośrodka. Tworzone z myślą o poszczególnych grupach odbiorców projekty socjalne realizowane były dla osób bezdomnych, osób najuboższych, samotnych, osób i rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie, osób niepełnosprawnych i z zaburzeniami psychicznymi. Realizowano działania w formie spotkań informacyjno-edukacyjnych dla mieszkańców, dyżurów specjalistów, w tym pracowników socjalnych. Projekty dotyczyły również integracji społecznej – organizowane wydarzenia o charakterze otwartym, dostępne dla wszystkich osób zainteresowanych i chętnych, które umożliwiają podejmowanie wspólnych działań, bez podziału na klientów Ośrodka i osoby nie korzystające ze wsparcia. Działania służyły zaktywizowaniu osób oraz zachęceniu ich do udziału w życiu społecznym, większego zaangażowania w działanie na rzecz własnego środowiska lokalnego. W ramach projektów budowana była sieć współpracy z podmiotami działającymi w środowisku lokalnym. Środki na realizację projektów socjalnych w większości były pozyskiwane przez Ośrodek z zewnętrznych źródeł i od sponsorów.

Projekty socjalne zrealizowane w 2017 roku:

- **Projekt socjalny „Mam cele, mam marzenia...”**

Pracownicy socjalni w miesiącu czerwcu 2017 roku zorganizowali warsztaty dla osób bezdomnych przebywających w schroniskach z terenu miasta Ełku: Domu Św. Ojca Pio oraz Stowarzyszenia MONAR Schroniska Dla Osób Bezdomnych MARKOT w Ełku. W warsztatach udział wzięło łącznie 12 osób, w trakcie których pozyskały one wiedzę na temat możliwości prawnych dotyczących zadłużeń w zakresie: jak nawiązywać owocną współpracę z wierzycielem oraz jak dochodzić swoich roszczeń. W trakcie spotkania z doradcą zawodowym udało się stworzyć realny, indywidualny plan powrotu na drogę zawodową. Osoby bezdomne zwiększyły swoją wiedzę jakich błędów unikać podczas rozmowy o pracę. Największym uznaniem

cieszyły się warsztaty z psychologiem, podczas których osoby bezdomne uzewnętrzniły osobiste doświadczenia oraz wspólnie wypracowały „złote kroki” do wyjścia z bezdomności.

- **Projekt socjalny „Seniorze – nie jesteś sam”**

Pracownicy socjalni w miesiącach kwiecień - lipiec 2017 roku realizowali projekt pn; „Seniorze – nie jesteś sam”, którego głównym celem było zwiększenie aktywności seniorów powyżej 60 roku życia z terenu miasta Elku poprzez uczestnictwo w warsztatach. W zajęciach udział wzięło łącznie 21 osób, w trakcie których pozyskali wiedzę na temat m.in.: możliwości twórczego spędzania wolnego czasu, poprawy własnego wizerunku, zachowań prozdrowotnych, zasad udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej. Beneficjenci projektu uczestniczyli dodatkowo w pikniku integracyjnym „Gość w dom” zorganizowanym przy ŚDS w Elku oraz spotkaniu w Bibliotece Miejskiej. Wspólne spędzanie czasu w otoczeniu drugiego człowieka przyniosło im wiele satysfakcji.

- **Projekt socjalny „Ciepła zupa”**

Z okazji obchodów Międzynarodowego Dnia Walki z Ubóstwem w dniu 14 października 2017 r. w Parku Solidarności w Elku pracownicy socjalni zorganizowali akcję wydawania ciepłego posiłku osobom bezdomnym i wymagającym wsparcia. Z posiłku skorzystało około 100 osób. Dodatkowo podczas akcji pracownicy socjalni udzielali porad i konsultacji o dostępnych formach pomocy.

- **Projekt socjalny „Pamięci bliskich”**

Pracownicy socjalni zrealizowali projekt pn. „Pamięci bliskich”, którego celem było wspólne z osobami niepełnosprawnymi, bezdomnymi i zaburzonymi psychicznie uporządkowanie grobów ich najbliższych. Uporządkowano około 50 grobów.

- **Projekt socjalny „Elcka Wigilia Pod Gwiazdami”**

Zorganizowano po raz piąty Elcką Wigilię Pod Gwiazdami, która odbyła się 17 grudnia 2017 r. przy ul. Dąbrowskiego 3C. Wydarzenie skierowano do wszystkich mieszkańców miasta, a w szczególności do samotnych, najuboższych i tych którzy nie mogli pozwolić sobie na przygotowanie wigilijnych potraw. Ośrodek pozyskał darczyńców, którzy przygotowali i dostarczyli potrawy na to wydarzenie. Duży wkład w organizację wydarzenia włożyli sami pracownicy MOPS. Elcka Wigilia Pod Gwiazdami była zorganizowana we współpracy ze Stowarzyszeniem MONAR – Schroniskiem dla Osób Bezdomnych MARKOT w Elku. W wydarzeniu wzięło udział ok. 200 mieszkańców miasta.

- **Projekt socjalny „ABC... świadomego i bezpiecznego seniora”**

Projekt socjalny skierowany był do osób powyżej 60 roku życia, z terenu miasta Elk wspieranych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Elku. Przedsięwzięcie realizowane było od marca do lipca 2017 roku. Grupę beneficjentów projektu stanowiło: 16 kobiet i 3 mężczyzn w wieku poprodukcyjnym 60-87 lat, (łącznie 19 osób).

Celem projektu było podniesienie wiedzy na temat zachowań przemocowych wobec osób starszych. W projekcie realizowane były wykłady, warsztaty i zajęcia informacyjno – edukacyjne z przedstawicielami instytucji działających na terenie miasta Elku i zajmujących się tematyką przemocy. Działania w ramach projektu zostały zaplanowane z myślą o tym, aby podnieść świadomość osób starszych na temat zjawiska przemocy, zdobyć umiejętności radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych, propagować prawidłowe wzorce w rodzinach, a także włączyć i zintegrować społeczność lokalną w inicjatywy na rzecz osób starszych.

- **Projekty socjalny „Bądźmy razem nie musisz być sam”**

W ramach projektu w każdą sobotę i niedzielę w okresie listopada i grudnia 2017 roku w ramach wolontariatu 20 opiekunek odwiedzało osoby samotne, korzystające z usług opiekuńczych. W projekcie udział

wzięło 20 seniorów dla których łącznie poświęcono 48 godzin.

5. Programy pomocy żywnościowej.

5.1. Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

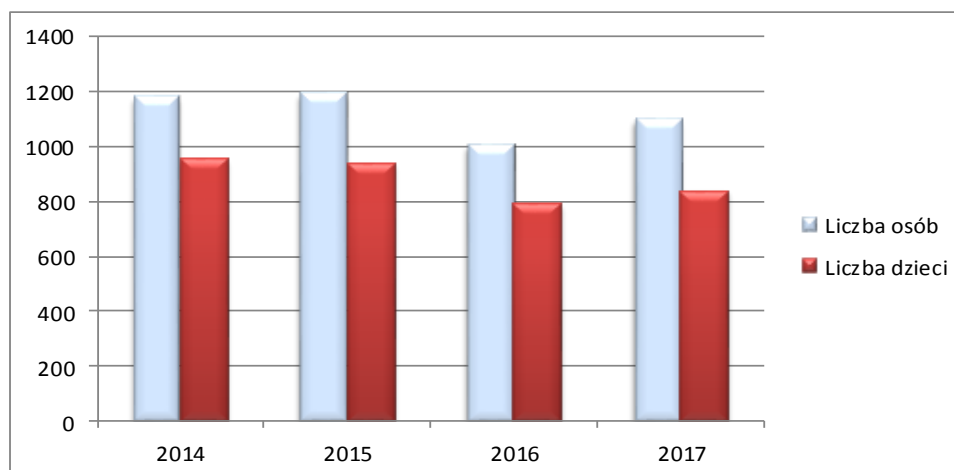
Osobom, które własnym staraniem nie mogą zapewnić sobie posiłku, przysługuje pomoc doraźna lub okresowa w postaci jednego gorącego posiłku dziennie. Na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności może być przyznany zasiłek celowy. Ośrodek w ramach wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020 objął dożywianiem osoby, w tym dzieci w postaci: posiłków, obiadów szkolnych, zasiłków oraz pomocy rzeczowej. W roku 2017 r. zaobserwowano wzrost liczby świadczeniobiorców (o 8,83%), w tym liczby dzieci (5,50%) przy jednoczesnym spadku kwoty świadczenia (w stosunku do roku 2016 o 20%).

Realizację programu na przestrzeni lat 2014-2017 przedstawia Tabela Nr 7 i Wykres Nr 7.

Tabela Nr 7. Realizacja Programu w latach 2014-2017.

Wyszczególnienie	2014	2015	2016	2017	% w stosunku do roku ubiegłego
Liczba osób	1 176	1 192	1 002	1099	+8,83
w tym dzieci	954	937	791	837	+5,50
Kwota świadczeń	525 400	488 876	471 535	377 245	-20,00
Kwota świadczeń- posiłek dla dzieci	392 697	343 631	286 751	206 188	-28,00

Wykres Nr 7. Liczba osób objętych wsparciem w Programie „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w latach 2014-2017.

5.2. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (FAED).

Ośrodek w 2017 r. realizował we współpracy z Caritas Diecezji Ełckiej Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 Podprogram 2017 współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (zwany FEAD). W ramach zawartej umowy wsparciem objęto 1 597 beneficjentów.

Pomoc w ramach programu obejmowała dostarczanie produktów żywnościowych (oleju, konserw mięsnych, konserw rybnych, ryżu, dżemu, mleka, sera, cukru, makaronu i innych artykułów spożywczych). MOPS był odpowiedzialny za proces rekrutacji osób i rodzin do otrzymania pomocy w tej formie oraz kierowania osób do udziału w zajęciach towarzyszących realizowanych w formie warsztatów np. kulinarnych, edukacji ekonomicznej.

V. Realizacja zadań w zakresie wspierania rodziny.

1. Asystentura rodziny.

W myśl art. 176 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. W związku z powyższym Uchwałą Nr XV.165.16 Rady Miasta Ełku z dnia 23 lutego 2016 r. przyjęto „Program Wspierania Rodziny na lata 2016 – 2018”. W ramach Programu w roku 2016 r. Ośrodek zatrudnił 6 asystentów rodziny, którzy udzielili wsparcia 85 rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. W rodzinach tych było 197 dzieci.

Asystenci rodziny w 2017 r. realizując swoje zadania odpowiedzialni byli za obszary m.in.: bezpośrednią pracę z rodzicami, bezpośrednią pracę z dziećmi, działania realizowane na rzecz dziecka i rodziny oraz organizację pracy własnej. Do głównych zadań należało wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, polegające w szczególności na:

- a) analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
- b) wzmocnieniu roli funkcji rodziny;
- c) rozwijaniu umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziny;
- d) podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
- e) pomocy w integracji rodziny;
- f) przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
- g) dążeniu do reintegracji rodziny;
- h) praca nad poprawą relacji z dalszą rodziną, środowiskiem sąsiedzkim oraz instytucjami;
- i) opracowywanie we współpracy z rodziną oraz koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej planu pracy z rodziną;
- j) udział w przygotowywaniu i realizowaniu gminnego programu wspierania rodziny.

Od 1 stycznia 2017 roku, z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” poszerzył się obszar działań asystenta rodziny poprzez przypisanie mu funkcji koordynatora kompleksowego wsparcia (poradnictwa) dla kobiet w ciąży i ich rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej, kobiet w sytuacji niepowodzeń położniczych oraz wsparcia rodzin dzieci, u których zdiagnozowano „ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, która powstała w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu”.

Wspieranie rodziny jest procesem długotrwałym. W 2017 r. przeciętny czas pracy asystenta z rodziną wyniósł 10 miesięcy. Ponadto w 2017 r. asystenci rodziny uczestniczyli w działaniach realizowanych na rzecz wsparcia rodziny m.in.:

- a) realizacja 3-letniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Mieście Ełku na lata 2016-2018;
- b) przeprowadzili warsztaty dla rodzin z zakresu rozwoju zdolności manualnych, nauki spędzania czasu wolnego z dziećmi w sposób kreatywny;
- c) zorganizowali „Mikołajki” dla dzieci z rodzin wspieranych przez asystentów rodziny;
- d) współpracowali przy organizacji wydarzenia „Majówka Międzypokoleniowa” w ramach Ełckich Dni Rodziny;
- e) uczestniczyli w dyżurach organizowanych w Ośrodku w ramach kampanii „Białej Wstążki” oraz Ełckich Dni Rodziny;

- f) brali udział w projekcie „Wsparcie Elckich Rodzin”;
- g) brali udział w grupach roboczych tworzonych w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Informacje dotyczące realizowanego zadania przedstawia Tabela Nr 8.

Tabela Nr 8. Wspieranie rodzin i zatrudnienie asystentów rodziny w 2017 r.

L.p.	Wyszczególnienie	2017 r.
1	Liczba zatrudnionych asystentów rodziny	6
2	Liczba rodzin, z którymi pracował asystent	85
3	Liczba rodzin, które zrezygnowały z usług asystenta	23
4	Liczba rodzin objętych wsparciem (plany pracy z rodziną)	85
5	Liczba osób w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny	323
6	Liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny	197
7	Liczba rodzin, z którymi asystent zakończył pracę ze względu na osiągnięcie celu	8

Powołany Zespół do spraw asysty rodzinnej podczas comiesięcznych spotkań dokonywał omówienia aktualnych kierunków działania, współpracy, spraw organizacyjnych dotyczących prawidłowego funkcjonowania Zespołu oraz spraw rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny.

W 2017 r. odbyło się 12 spotkań Zespołu, w skład którego wchodzi pracownicy Ośrodka, tj. pracownicy socjalni, asystenci rodziny. W uzasadnionych przypadkach na posiedzenia Zespołu byli zapraszani przedstawiciele instytucji nie będący członkami Zespołu m.in. pedagog szkolny, psycholog, kurator, policjant, członek Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, przedstawiciel ochrony zdrowia.

W 2017 r. realizowano „Program Asystent rodziny i Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2017” na realizację zadania publicznego z przeznaczeniem na wynagrodzenia dla asystentów rodziny. W ramach programu otrzymano dofinansowanie:

- z funduszu pracy- 1600 zł,
- z dotacji w ramach rezerwy budżetu państwa- 37312 zł,

w łącznej kwocie 38912 zł. Program był adresowany do jednostek samorządu terytorialnego szczebla gminnego, których obowiązkiem jest realizacja zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej i ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

W 2017 roku Program przyczynił się do:

- a) podjęcia działań wspierających rodziny, efektem czego była profesjonalizacja systemu wsparcia rodzin przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze;
- b) kompleksowego wsparcia kobiet w ciąży i ich rodzin z dzieckiem z niepełnosprawnością poprzez realizowanie założeń ustawy „Za życiem”;
- c) rozwijania dotychczasowych działań na rzecz rodzin;
- d) wspierania w pełnieniu ról rodzicielskich, prawidłowym sprawowaniu opieki nad dziećmi rodzin naturalnych;
- e) powrotu dzieci przebywających w pieczy, do rodzin biologicznych;
- f) zatrudnienia asystentów rodziny na umowę o pracę oraz refundacji poniesionych kosztów wynagrodzeń zatrudnionych przez Ośrodek asystentów rodziny.

2. Wsparcie rodzin w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie obliuguje Ośrodek do podejmowania działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności w ramach pracy w zespole interdyscyplinarnym oraz grupach roboczych. MOPS zapewnia obsługę organizacyjno-techniczną zespołu interdyscyplinarnego. Zespół Interdyscyplinarny w Ełku został powołany Zarządzeniem Nr 56/2014 Prezydenta Miasta Ełku z dnia 31 grudnia 2014 r. w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego w Ełku, w skład którego wchodzi 20 przedstawicieli różnych podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W 2017 r. zorganizowano 5 spotkań Zespołu, których celem było integrowanie i koordynowanie działań podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Działania MOPS w zakresie przeciwdziałania przemocy :

- 1) organizowanie kampanii „BIAŁA WSTAŻKA” STOP PRZEMOCY WOBEC KOBIET pod patronatem Tomasza Andrukiewicza Prezydenta Miasta Ełku, która trwała 16 dni (25 listopada do 10 grudnia), w ramach której zrealizowano takie działania jak: akcja informacyjna w prasie i mediach, przeprowadzenie konkursu multimedialnego „Agresji i nietolerancji mówimy: Nie!” oraz „Bezpieczna droga do szkoły”, organizacja „Dni Otwartych” w MOPS oraz Policji i Prokuraturze, dyżury popołudniowe specjalistów, szkolenia, wykłady dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie. W konferencji podsumowującej kampanię wzięło udział 98 osób;
- 2) aktywny udział w projektach „Miasto Ełk- Razem dla bezpieczeństwa (działania w ramach projektu: grupa wsparcia, dyżury, współpraca ze szkołami i KPP Ełk) oraz projekt socjalny „ABC... świadomego i bezpiecznego seniora” (działania w ramach projektu szkolenia i spotkania).
- 3) Aktywny udział w Ogólnoswiatowej Kampanii Społecznej przeciw przemocy wobec kobiet „Nazywam się Miliard”;
- 4) udział w kampanii „Tydzień Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przemocą”, w dniach 22 - 27 lutego 2017 r. poprzez organizowanie dodatkowych dyżurów specjalistów oraz upowszechnianie akcji. Celem inicjatywy było zwrócenie szczególnej uwagi na potrzeby i prawa osób pokrzywdzonych przemocą;
- 5) przeprowadzenie szkolenia przez członków Zespołu Interdyscyplinarnego w zakresie dot. procedury „Niebieska Karta” dla przedstawicieli Szkoły Podstawowej nr 7 z oddziałami integracyjnymi w Ełku;
- 6) inicjowanie interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą w rodzinie;
- 7) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach uzyskania pomocy w środowisku lokalnym (m.in. o Punkcie Konsultacyjnym działającym przy MOPS Ełk dla osób doświadczających przemocy);
- 8) zorganizowanie spotkania funkcjonariusza Wydziału Dochodzeniowo-Śledczego KPP w Ełku z pracownikami socjalnymi.
- 9) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie;
- 10) opracowanie programu terapeutyczno-psychologicznego.

W 2017 r. działania nakierowane były na zwiększenie skuteczności działań w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz na zmniejszenie skali zjawiska przemocy zgodnie z Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Miasta Ełk na lata 2016 – 2020, który został przyjęty do realizacji uchwałą Nr XIV.154.16 Rady Miasta Ełku z dnia 26 stycznia 2016 r.

W ramach poradnictwa specjalistycznego w 2017 r punkcie konsultacyjnym dla osób doświadczających przemocy w rodzinie podejmowano działania:

- poradnictwo i konsultacje dla osób doświadczających przemocy,
- doradztwo i pomoc rodzinom, w których występuje problem niekontrolowania negatywnych emocji,
- wstępną pomoc psychologiczną dla osób doświadczających przemocy,
- porady prawne dla osób doświadczających przemocy.

Porad i konsultacji udzielali specjaliści: psycholog, psycholog na potrzeby konsultacji z dzieckiem, radca prawny, pedagog, socjoterapeuta, specjalista ds. przeciwdziałania przemocy.

W rodzinie, w której istnieje podejrzenie stosowania przemocy zostaje wszczęta procedura „Niebieska Karta”, poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta — A” przez przedstawiciela jednego z podmiotów

wymienionych w art. 9d ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Kwestie realizacji ww. procedury zostały uregulowane w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieska Karta” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” wydanym jako akt wykonawczy do ww. ustawy. Wszystkie osoby i rodziny, u których wszczęto procedurę, stały się obligatoryjnie odbiorcami tych działań. Rodziny doświadczające przemocy były objęte procedurą „Niebieska Karta”, porozumieniami.

Praca z rodzinami, w których występuje przemoc była podejmowana wieloaspektowo, dlatego też: osobom, co do których istniało podejrzenie, że są dotknięte przemocą, udzielono wsparcia psychologicznego, prawnego, rodzinnego oraz socjalnego, a osobom, w stosunku do których istniało podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie kierowano działania zmierzające do zmiany zachowania (w tym możliwość skorzystania z bezpłatnych indywidualnych konsultacji psychologicznych) oraz do uczestnictwa w spotkaniach grupy korekcyjno-edukacyjnej, organizowanej przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Elku.

W 2017 r. do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 253 formularzy „Niebieska Karta - A” tj. o 13 mniej niż w roku 2016, z czego 194 wszczynających procedurę „Niebieska Karta” zostało objętych 208 środowisk. W ramach procedury „Niebieska Karta” 22 rodziny zostały objęte wsparciem asystenta rodziny.

W 2017 r., zakończono 174 procedury „Niebieska Karta”, w tym:

- a) z tytułu ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy – 149,
- b) z tytułu braku zasadności podejmowania działań – 25.

Z danych Zespołu Interdyscyplinarnego oraz instytucji zajmujących się problematyką przemocy na terenie Miasta Elku wynika że nastąpił spadek liczby prowadzonych procedur „Niebieska Karta” w 2017 r. w porównaniu do lat ubiegłych. Osobami pierwszego kontaktu z osobą doznającą przemocy w rodzinie jak wynika z badań są najczęściej funkcjonariusze policji ok. 85%, pracownicy pomocy społecznej ok. 12%. Osobami doznającymi przemocy w rodzinie najczęściej były kobiety 75% następnie dzieci 15%, a najrzadziej mężczyźni 10%.

W celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie do pracy w rodzinie dotkniętej przemocą powoływane były grupy robocze. W skład grup roboczych wchodził przedstawiciele MOPS, policji, oświaty, ochrony zdrowia, miejskiej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, a także kuratorzy oraz specjaliści mogący udzielać wsparcia w sytuacji przemocy w rodzinie. W 2017 r. powołano 194 grup roboczych, które spotkały się 1227 razy.

Z przebiegu spotkań grup roboczych oraz prac Zespołu Interdyscyplinarnego wynika, że interdyscyplinarność przyczyniło się do szybkiego i pełnego przepływu informacji między służbami społecznymi, zwiększenie podejmowania skuteczniejszych działań które nie powielają się i nie wykluczają się wzajemnie. W ocenie MOPS, realizacja zadań prowadzonych w ramach współpracy różnych podmiotów wchodzących w skład Zespołu Interdyscyplinarnego doprowadziła do:

- a) identyfikacji ofiar i sprawców przemocy;
- b) zwiększenia skuteczności działań interwencyjnych, w wyniku systematycznego diagnozowania i monitoringu zjawiska przemocy w rodzinie;
- c) kompletności informacji nt. rozmiarów tego zjawiska;
- d) dokonania oceny istniejącej oferty pomocowej;
- e) podniesienia kompetencji zawodowych przedstawicieli służb zajmujących się przemocą w rodzinie;
- f) zmniejszenia intensywności zjawiska przemocy;
- g) podniesienia poziomu wrażliwości społecznej;
- h) umocnienia współpracy w zakresie pomocy rodzinom dotkniętym przemocą.

Realizację procedury „Niebieskie Karty” przez poszczególne podmioty przedstawia Tabela Nr 9.

Tabela Nr 9. Podmioty wszczynające procedurę „Niebieska Karta” (procedura NK-A) w 2017 r.

Wyszczególnienie	Liczba wszczętych procedur „Niebieska Karta”
Jednostki organizacyjne pomocy społecznej	24
Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	1
Policja	165
Oświata	2
Ochrona zdrowia	2

I. Wspieranie osób starszych i niepełnosprawnych.

1. Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania.

Na przestrzeni ostatnich lat obserwowany jest proces zmiany struktury demograficznej, charakteryzujący się jest rosnącym udziałem osób starszych wśród mieszkańców miasta. Z danych demograficznych miasta wynika, że co prawda Ełk odnotowuje dodatni przyrost naturalny, jednak liczba osób przechodzących w wiek poprodukcyjny (60+ kobiety, 65+ mężczyźni) stale się zwiększa i jest większa w stosunku do liczby urodzeń (osób w wieku przedprodukcyjnym). Liczba seniorów stale rośnie, co potwierdzają dane z opracowywanej rokrocznie Oceny Zasobów Pomocy Społecznej. Stale wzrasta potrzeba świadczenia usług społecznych na rzecz osób starszych, w tym usług społecznych, opiekuńczych, usprawniania fizycznego i rehabilitacyjnych.

Osoby starsze potrzebują kontaktu z innymi osobami, często samotni pozostają w domach, co powoduje że obniża się ich samoocena. Osoby starsze znajdują się w gorszej niż pozostałe grupy społeczne sytuacji materialnej. U wielu z nich pogarsza się stan zdrowia oraz ogólna sprawność w związku z tym pogarsza się ich sytuacja życiowa i pozycja społeczna. Ograniczenie kontaktów społecznych, ma swoje odbicie w tym, że dotychczasowe sposoby zaspokojenia niektórych potrzeb stają się niemożliwe. Osoby starsze wymagają wsparcia, którego często nie są w stanie zapewnić im bliscy.

Sekcja usług opiekuńczych i pomocy instytucjonalnej organizowała i zabezpieczała zgodnie z potrzebami pomoc w formie usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi dla mieszkańców miasta. Pomoc udzielano osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby lub uzasadnionych przyczyn wymagały pomocy innych osób, a były jej pozbawione oraz zamieszkującym i gospodarującym wspólnie z rodziną, a rodzina i wspólnie zamieszkali nie mogą zapewnić pomocy i opieki z uwagi na zły stan zdrowia, pracę zawodową, naukę, brak odpowiedniego przygotowania lub z innych uzasadnionych powodów.

Usługi opiekuńcze obejmowały pomoc w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza, pielęgnację oraz zapewnienie kontaktu z otoczeniem. Odpłatność za usługi opiekuńcze naliczana była zgodnie z punktem IV ust. 2 załącznika do Uchwały Nr XXI/198/04 Rady Miasta Ełku z dnia 31 maja 2004 r. roku w sprawie szczegółowych warunków przyznania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od odpłat jak również tryb ich pobierania, zmienianego Uchwałą Nr IX.94.15 Rady Miasta Ełku z dnia 25 sierpnia 2015 roku zmieniającej uchwałę w sprawie szczegółowych warunków przyznania odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od odpłat jak również tryb ich pobierania oraz Uchwałą Nr XIV.153.16 Rady Miasta Ełku z dnia 26 stycznia 2016 r. Koszt jednej roboczogodziny ww. usług w 2017 roku wynosi 20 zł.

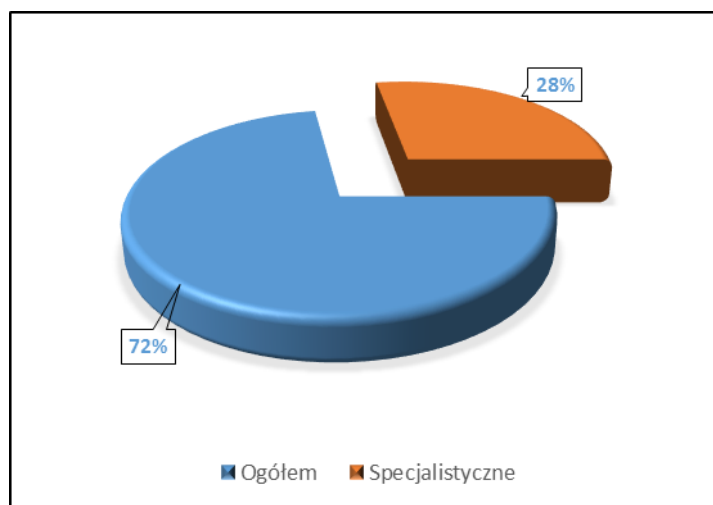
Zaobserwowano wzrost zapotrzebowania na pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. W 2017 roku świadczone specjalistyczne usługi opiekuńcze na rzecz

dzieci chorych na autyzm. Wykonawcą świadczącym specjalistyczne usługi opiekuńcze dla dzieci autystycznych z zaburzeniami psychicznymi, w tym autyzmem na terenie miasta Elku w 2017 r., była firma: Rehabilitacja Dzieci i Młodzieży Skoliofiz Katarzyna Olesik, wybrana w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego (umowa na świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla dzieci autystycznych z zaburzeniami psychicznymi, w tym autyzmem na terenie miasta Elku).

Odpłatność za specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi określa §4 ust. 2 i 3 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 roku w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych. Koszt jednej roboczogodziny ww. usług w 2017 roku wynosił odpowiednio: 24 zł za usługi: uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, pielęgnacja – jako wspieranie procesu leczenia oraz pomoc mieszkaniowa i 56,00 zł za usługi: rehabilitacja fizyczna i usprawnianie zaburzonych funkcji organizmu w zakresie nieobjętym przepisami ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz zapewnienie dzieciom i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi dostępu do zajęć rehabilitacyjnych i rewalidacyjno-wychowawczych, w wyjątkowych przypadkach, jeżeli nie mają możliwości uzyskania dostępu do zajęć, o których mowa w art. 7 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego (zgodnie z zarządzeniem Nr 28/2016 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elku z dnia 12 grudnia 2016 r. w sprawie ustalenia kosztu jednej godziny świadczenia usług specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, dla osób z zaburzeniami psychicznymi, zmienionego zarządzeniem Nr 5.2017 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elku z dnia 1 lutego 2017 r. w sprawie wprowadzenia zmian w zarządzeniu w zakresie ustalenia kosztu jednej godziny świadczenia usług specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, dla osób z zaburzeniami psychicznymi).

Łącznie ilość świadczonych godzin usług w 2017 roku osiągnęła poziom 87 349 godzin, w tym usługi opiekuńcze– 48 705 godzin, usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi –38 644 godziny.

Wykres Nr 8. Usługi opiekuńcze w 2017 r.

Na podstawie zgłoszonych potrzeb i oczekiwań osób lub rodzin podczas przeprowadzania wywiadu środowiskowego pracownicy socjalni w ramach swojej pracy podejmowali działania mające na celu: pomoc w dotarciu do placówek ochrony zdrowia, urzędów, instytucji; pomoc w dotarciu do poradni specjalistycznych; pomoc w składaniu wniosków do zakładów opiekuńczo-leczniczych, zakładów pielęgnacyjno-opiekuńczych, domów pomocy społecznej; składanie wniosków do dopłat do czynszu; wnioskowanie i kompletowanie dokumentów do Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności; korzystanie ze sprzętu rehabilitacyjnego i środków pomocniczych; zabezpieczenie opału na okres zimowy i grzewczy; zabezpieczenie pomocy finansowej na zakup leków, żywności, odzieży lub innych niezbędnych artykułów; dostarczanie gorących posiłków ze stołówki MOPS; nawiązywanie kontaktu z rodzinami i krewnymi.

2. Wsparcie instytucjonalne

Od 2015 r. Ośrodek prowadzi mieszkanie chronione, które jest zadaniem własnym gminy. Mieszkanie o łącznej powierzchni użytkowej 49,07 m² znajduje się w budynku mieszkalnym położonym przy ul. Kolejowej 15/4 w Elku. W mieszkaniu jednocześnie mogą zamieszkiwać 4 osoby. W 2017 r. nie wpłynął żaden wniosek o przyznanie pobytu w mieszkaniu chronionym.

Ogólna liczba osób objętych wsparciem w formie usług opiekuńczych w według stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. - 248.

Ilość wydanych decyzji według stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. – 664 decyzje, w tym: 178 decyzji dotyczących specjalistycznych usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi, 271 – dotyczących usług własnych.

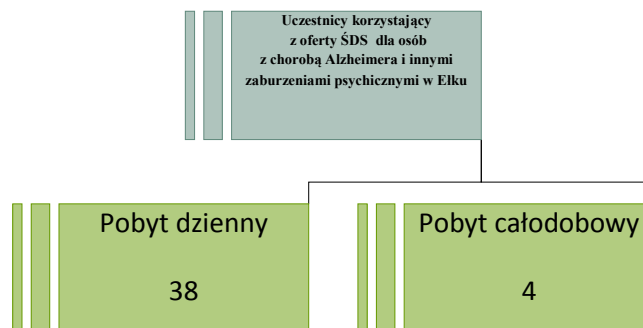
Ogólna liczba osób objętych wsparciem w formie gorącego posiłku – 262.

Ilość wydanych decyzji według stanu na dzień 31 grudnia 2017 r – 215.

3. Usługi w Ośrodku wsparcia -Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób z chorobą Alzheimera i innymi zaburzeniami psychicznymi w Elku.

Jedną z form wsparcia skierowaną do osób z dysfunkcjami psychicznymi są środowiskowe usługi społeczne mające na celu pozostawanie osób jak najdłużej w środowisku, realizowane m.in. przez środowiskowe domy samopomocy. Od 12.02.2016 roku w strukturze MOPS w Elku, funkcjonuje Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób z chorobą Alzheimera i innymi zaburzeniami psychicznymi, typu A, B, C (w rozumieniu rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy z docelową liczbą 42 miejsc (dziennych 38 oraz całodobowych 4).

Wykres Nr 9. Docelowa liczba miejsc w Środowiskowym Domu Samopomocy dla osób z chorobą Alzheimera i innymi zaburzeniami psychicznymi w Elku.

ŚDS w zakresie miejsc dziennych w odniesieniu do liczby miejsc statutowych spełnia wszystkie wymagania standardu nowo utworzonego ośrodka dziennego. Budynek pozbawiony jest barier architektonicznych, zapewnia uczestnikom spokój i bezpieczeństwo. Powierzchnia użytkowa przypadająca na 1 uczestnika wynosi min. 8 m². Dom wyposażony jest w udogodnienia umożliwiające funkcjonowanie osobom niepełnosprawnym, posiada pomieszczenia do prowadzenia działalności wspierającej, aktywizującej i rehabilitacyjnej

Dzięki prowadzonej terapii u uczestników zostają wyrównywane deficyty rozwojowe, uczestnicy nabyli wiele umiejętności pozwalającym im uczestniczyć w życiu społecznym zarówno w placówce jak i poza nią, stali się otwarci na kontakt ze środowiskiem zewnętrznym, zmieniają się ich zachowania na bardziej efektywne społecznie, stają się bardziej samodzielni, pozbywają się zahamowań w komunikowaniu się z osobami odwiedzającymi dom. Uczestnicy i ich rodziny otrzymali pomoc i wsparcie w zakresie rozwiązywania problemów zdrowotnych i problemów występujących w życiu rodzinnym – pomocą służą: psycholog, terapeuci i opiekun. Usprawnienie fizyczne prowadzone w ŚDS umożliwia utrzymanie lub poprawę kondycji, sprawności ruchowej, manualnej, wzmocnienie mięśni oraz chęć do wykazywania w tym zakresie aktywności.

W roku 2017 ŚDS w ramach prowadzonej działalności organizował następujące formy wsparcia:

a) treningi funkcjonowania w codziennym życiu:

- dbałości o wygląd zewnętrzny, którego celem było nabywanie i doskonalenie umiejętności związanych z dbaniem o wygląd zewnętrzny oraz poprawa społecznego zachowania i współżycia w grupie, koleżeństwa;
  - samoobsługi, którego celem było nabywanie umiejętności samodzielnego jedzenia, mycia rąk, ubierania się, zgłaszania i załatwiania potrzeb fizjologicznych, doskonalenie samodzielnego jedzenia, samodzielne ubieranie się (zapinanie guzików, suwaka, sznurowanie obuwia);
  - nauki higieny, którego celem było nabycie umiejętności korzystania z prysznicy, wykonanie toalety całego ciała, mycie rąk, wyuczenie prawidłowego nawyku higieny jamy ustnej oraz pielęgnacji paznokci i włosów;
  - kulinarny, którego celem było nabywanie i doskonalenie umiejętności planowania oraz estetycznego przygotowywania i spożywania posiłków, kulturalne zachowanie się przy stole, poznanie przepisów kulinarnych, dobór artykułów spożywczych, zasady zdrowego odżywiania się, kultywowanie tradycji świątecznych;
  - umiejętności praktycznych, którego celem było nabywanie umiejętności obsługi sprzętów RTV i AGD, dbanie o porządek w pomieszczeniach Domu i na posesji, składanie podpisu na liście obecności we właściwym miejscu, dbanie o rośliny i ich właściwa pielęgnacja;
  - budżetowy, którego celem było poznanie wartości pieniądza, rozpoznawanie nominałów, planowanie i dokonywanie zakupów, porównywanie cen, dokonywanie obliczeń, nauka gospodarowania własnym budżetem;
- c) trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów, którego celem było kształtowanie umiejętności interpersonalnych, nawiązywanie i podtrzymywanie rozmowy, aktywne słuchanie, asertywność, znalezienie swego miejsca w grupie, poznanie zasad pozytywnej komunikacji, wyrobienie umiejętności podejmowania decyzji, rozwiązywania konfliktów;
- d) trening umiejętności spędzania czasu wolnego, którego celem było rozwijanie zainteresowania Internetem, literaturą, audycjami telewizyjnymi, udział w spotkaniach towarzyskich i kulturalnych, zajęcia relaksacyjne z wykorzystaniem sali doświadczania świata;
- e) poradnictwo psychologiczne.

W roku 2017 przeprowadzono konsultacje indywidualne z uczestnikami w związku z następującymi problemami: obniżony nastrój, trudności w radzeniu sobie ze stresem, rozładowanie napięć emocjonalnych, trudności w relacjach, problemy życiowe, niska motywacja do uczestnictwa w zajęciach terapeutycznych.

W ramach zajęć grupowych realizowane były następujące treningi:

- umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów w ramach którego uczestnicy nabywali i doskonalili umiejętność komunikacji werbalnej i niewerbalnej, nawiązywania i podtrzymywania rozmowy, kształtowania pozytywnych relacji z osobami bliskimi, uczyli się współpracy w grupie, radzenia sobie ze stresem, rozwiązywania konfliktów;
- umiejętności spędzania czasu wolnego, w ramach którego prowadzone były gry i zabawy ogólnorozwojowe, gry planszowe, wspólne śpiewanie, oglądanie filmów, spacer, imprezy okolicznościowe oraz indywidualne rozmowy;
- funkcjonowania w życiu codziennym.

Efektom treningów grupowych była poprawa komunikacji interpersonalnej, poznanie uczuć i emocji innych uczestników, zwiększenie samodzielności, wzrost aktywności, poprawa umiejętności współpracy i rozwiązywania konfliktów, integracja uczestników, poczucie współodpowiedzialności za miejsce i panującą atmosferę.

Efektom prowadzonego poradnictwa psychologicznego była poprawa funkcjonowania społecznego, spadek napięcia wywołanego problemami osobistymi uczestnika, poprawa poczucia bezpieczeństwa, poprawa umiejętności współpracy, lepsze poznanie siebie, swoich zasobów, możliwości, wyrażanie emocji w sposób akceptowany społecznie, poprawa samopoczucia i umiejętność rozładowywania napięcia emocjonalnego.

Wszelkie zgłaszane przez uczestników trudności w załatwianiu spraw urzędowych były na bieżąco monitorowane, analizowane. W razie potrzeby udzielane było wsparcie ze strony terapeutów lub opiekuna. Uczestnicy otrzymywali pomoc i wsparcie podczas załatwiania spraw w urzędach, placówkach ochrony zdrowia, sądach, ZUS, bankach i innych instytucjach.

ŚDS systematycznie współpracował z Poradnią Zdrowia Psychicznego, konsultował stan zdrowia z psychiatrą, współpracował z lekarzami rodzinnymi, udzielał wsparcia w ustalaniu terminów wizyt, monitorowaniu wyników badań. Osoby niesamodzielne mogły liczyć na asystę terapeutów lub stażystów. Osoby będące na pobycie całodobowym korzystały z wizyty domowej lekarza rodzinnego, neurologa, pielęgniarki rodzinnej oraz z pomocy świadczonej przez zespół ratunkowy. W ŚDS uczestnicy mieli zapewnione wsparcie w zakresie zaspokojenia podstawowych potrzeb: byli karmieni, wykonywano lub udzielano pomocy w czynnościach higienicznych, kąpieli, praniu, prasowaniu odzieży. Osoby będące na pobycie całodobowym wymagały szczególnej uwagi i pomocy w zakresie zaspokojenie czynności samoobsługowych (mycie, kąpiel, pielęgnacja). Leki przyjmowane były przez uczestników pod nadzorem opiekuna.

Na terenie ŚDS prowadzone były zajęcia indywidualne i grupowe przy wykorzystaniu pracowni usprawniania fizycznego. Organizowane były spacerzy oraz różne gry i zabawy sportowe. Prowadzone były zajęcia ruchowe z wykorzystaniem sprzętu znajdującego się w pracowni usprawniania fizycznego.

Efektami terapii ruchowej było: poprawa i utrzymanie istniejącej sprawności ruchowej, wzmocnienie mięśni, zwiększenie zakresu ruchu w stawach, utrzymywanie prawidłowej postawy ciała, koordynacja ruchowa, wzrost świadomości własnego ciała.

W ramach treningu kulinarnego codziennie przygotowywane były degustacje.

ŚDS zapewnia uczestnikom gorący posiłek w ramach zadania własnego gminy, w roku 2017 wydano 7518 gorących posiłków.

W ramach aktywizacji zawodowej prowadzono terapie, w ramach których uczestnicy nabywali wiedzę i umiejętności wskazujące na możliwość podjęcia pracy zawodowej. Pierwszym etapem w aktywizacji zawodowej było konieczność posiadania orzeczenia o niepełnosprawności wskazującego na możliwość zatrudnienia w Zakładzie Pracy Chronionej. W 2017 roku jedna osoba pracowała w ZPCH. Dwie osoby posiadające orzeczenie ze wskazaniem do pracy w ZPCH nie podjęły pracy, nadal były uczestnikami ŚDS. Terapeuci prowadzili rozmowy aktywizujące z uczestnikami, motywowali ich do rozeznania lokalnego rynku pracy chronionego oraz form aktywizacji zawodowej prowadzonej przez inne instytucje w Elku. Uczestnicy nabywali umiejętność konstruowania CV i listu motywacyjnego.

W ramach zawartej umowy transportu ŚDS zapewniał dowóz uczestników na zajęcia oraz rozwożenie po zajęciach do domu. Usługa świadczona była dla 11 osób (osoby niepełnosprawne ruchowo, samotne). Trzem uczestnikom rodzina zapewniła dowóz, 3 osoby posiadały wsparcie opiekuna lub terapeuty. Pozostałe osoby uczęszczały na zajęcia samodzielnie.

W roku 2017 w zajęciach ŚDS udział wzięło w ramach pobytu dziennego 54 uczestników, w ramach pobytu całodobowego 4 uczestników. Średnią liczbę uczestników w poszczególnych zajęciach w ŚDS przedstawia poniższa tabela Nr 9.

Tabela Nr 9. Liczba uczestników ŚDS w poszczególnych zajęciach w 2017 roku

Rodzaj zajęć ŚDS		Średnia liczba uczestników
Pracownie	Ogólnoartystyczna	10,9
	Ogólnoartystyczna	10
	Rewalidacyjno-poznawcza	9,8
	Informatyczno-fotograficzna	4
	Usprawnienia fizycznego	9,7
	Gospodarstwa domowego	4,5
	Muzyczna	7,9
Terapia ruchowa		9,7
Aktywizacja zawodowa		1
Horiterapia		2
Zajęcia relaksacyjne w pracowni doświadczenia świata		4

Wśród uczestników zajęć ŚDS następowała rotacja spowodowana, m.in. rezygnacją uczestników (5 osób), umieszczeniem w placówce całodobowej opieki (5 osób), przejściem do innej formy wsparcia dziennego – zajęcia klubowe organizowane przez ŚDS (2 osoby), pogorszeniem stanu zdrowia (7 osób), zgonem (1 osoba) oraz wygaśnięciem decyzji (5 osób).

Ogółem frekwencja uczestników w zajęciach stanowiła 93%.

VII. Wspieranie osób bezrobotnych oraz innych nie pozostających w zatrudnieniu.

1. Prace społecznie użyteczne.

Jedną z form wsparcia osób bezrobotnych w zakresie aktywizacji zawodowej i przywrócenia osób długotrwale bezrobotnych, korzystających z pomocy społecznej na rynek pracy są prace społecznie użyteczne, które w Gminie Mieście Elk realizowane są od roku 2009. Wykonywanie prac społecznie użytecznych odbywa się na podstawie porozumienia zawieranego rokrocznie, pomiędzy Gminą Miastem Elk, a Starostą Elckim reprezentowanym przez Powiatowy Urząd Pracy.

Ośrodek zajmował się rekrutacją osób, ustalał potrzeby oraz liczbę podmiotów zainteresowanych realizacją prac społecznie użytecznych, prowadził dokumentację związaną z przebiegiem ww. zadania. Do prac społecznie użytecznych były kierowane osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku, posiadające II profil pomocy, korzystające jednocześnie ze świadczeń z pomocy społecznej.

Osoby objęte programem wykonywały prace porządkowe, czynności gospodarcze oraz pomagały wykonywać usługi opiekuńcze realizowane przez MOPS. W roku sprawozdawczym prace społecznie użyteczne wykonywało 47 klientów MOPS. Osobom objętym programem przysługiwało świadczenie pieniężne za okres faktycznie wykonywanej pracy. Koszt roboczogodziny w okresie od marca do grudnia 2017 r. wynosił 8,10 zł. Powiatowy Urząd Pracy refundował gminie 60 % wydatków na realizację prac społecznie użytecznych. Realizację programu prac społecznie użytecznych ilustruje Tabela Nr 10.

Tabela Nr 10. Realizacja programu prac społecznie użytecznych w 2017 roku

Wyszczególnienie	Program prac społecznie użytecznych	Uwagi
Liczba godzin	14 323 h	Plan 17 630 h
Liczba uczestników	47 osób	Plan 41 osób
Koszt programu (100%)	116 016,30 zł	Plan 142 803,00 zł

Prace społecznie użyteczne realizowano w 20 placówkach i instytucjach na terenie miasta Elku, do których skierowano osoby bezrobotne. Poniższa Tabela Nr 11 ilustruje rozkład ilościowy w poszczególnych podmiotach.

Tabela Nr 11. Podmioty, w których realizowano prace społecznie użyteczne w roku 2017

Podmiot	Liczba skierowanych osób
Stowarzyszenie MONAR Schronisko dla Osób Bezdomnych MARKOT w Ełku	3
Ełckie Centrum Kultury	2
Fundacja Otulony w Nadzieję	1
Gimnazjum Nr 1	1
Szkoła Podstawowa Nr 1	1
Gimnazjum Nr 3	1
Gimnazjum Nr 4	1
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	18 (w tym 6 ŚDS)
Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji	2
Miejskie Przedszkole Niezapominajka	1
Miejskie Przedszkole Perelka	2
Miejskie Przedszkole Światelko	2
Miejskie Przedszkole Ekoludki	2
Muzeum Historyczne	2
Oratorium im. Św. Jana Bosko	2
Szkoła Podstawowa nr 2	1
Szkoła Podstawowa nr 4	1
Szkoła Podstawowa nr 5	1
Szkoła Podstawowa nr 7	2
Szkoła Podstawowa nr 9	1

2. Zatrudnienie socjalne.

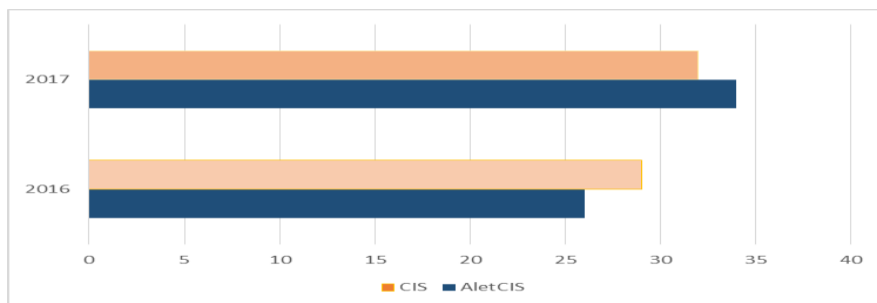
Pomoc rodzinie z problemem bezrobocia stanowi jeden z elementów pracy socjalnej. Celem realizowanym przez Ośrodek było zwiększenie szans na podjęcie pracy zawodowej i przeciwdziałanie negatywnym skutkom społecznym wynikającym z bezrobocia w rodzinie.

Ośrodek kierował działania zarówno do osób bardziej aktywnych, samodzielnych, które wymagały stosunkowo niewielkiego wsparcia, jak i do tych, które nie potrafiły wykorzystać własnych zasobów i możliwości przy korzystnych zmianach na rynku pracy. Pogłębiona indywidualna praca socjalna, w tym w formie poradnictwa specjalistycznego oraz rozszerzana stale współpraca ze środowiskiem lokalnym i podmiotami rynku pracy były odpowiedzią na zmieniające się zapotrzebowanie poszukujących zatrudnienia mieszkańców Ełku, w szczególności korzystających z pomocy Ośrodka.

Ośrodek nadal podtrzymuje nawiązaną współpracę z Centrum Integracji Społecznej „AlterCIS” prowadzonego przez Stowarzyszenie ADELFI w Ełku oraz Centrum Integracji Społecznej prowadzonego przez Stowarzyszenie im. Króla Augusta w Augustowie, w ramach której w roku 2017 skierował łącznie 81 osób do uczestnictwa w programie reintegracji społecznej i zawodowej. W zajęciach CIS wzięło udział 77 osób za które MOPS opłacał składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Szczegółowy rozkład ilościowy udziału osób bezrobotnych w poszczególnych centrach w latach 2016-2017 przedstawia Wykres Nr 10.

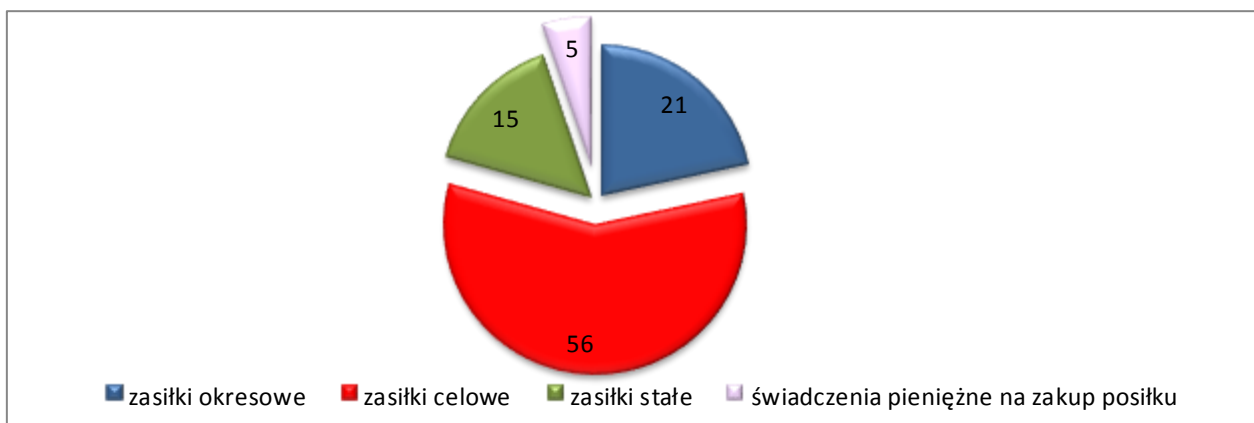
Wykres Nr 10. Uczestnicy centrów integracji społecznej 2016 - 2017 r.

VIII. Wspieranie osób bezdomnych.

W roku sprawozdawczym odnotowano spadek liczby osób bezdomnych, którym udzielono wsparcia (72 osoby-2017 r. w stosunku do roku 2016). Pomocy osobom bezdomnym przebywającym na terenie miasta Ełk, których ostatnim miejscem zameldowania na pobyt stały, było miasto Ełk udzielano na podstawie umów zawartych w ramach otwartego konkursu przez gminę miasto Ełk z organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie Miasta Ełk: Caritas Diecezji Ełckiej oraz Stowarzyszeniem MONAR Schroniskiem dla Osób Bezdomnych MARKOT w Ełku. Bezdomnym przebywającym poza Ełkiem, jeżeli ostatnim miejscem zameldowania na pobyt stały, było miasto Ełk udzielano schronienia na tych samych zasadach. Umieszczanie osób bezdomnych na terenie kraju następowało na podstawie porozumienia o współpracy zawartego pomiędzy Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Ełku, a podmiotami niepublicznymi działającymi w obszarze bezdomności. Poza pomocą w formie schronienia osoby bezdomne otrzymywały wsparcie w postaci świadczeń pieniężnych (zasiłek stały, okresowy, celowy). Formy pomocy udzielone osobom bezdomnym ilustruje Wykres Nr 11.

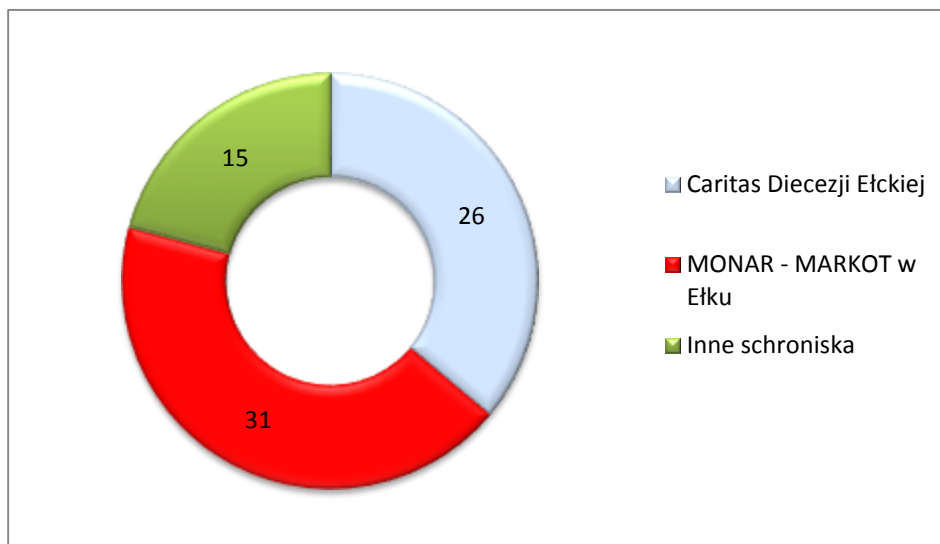
Wykres Nr 11. Formy pomocy udzielone osobom bezdomnym w roku 2017 r.

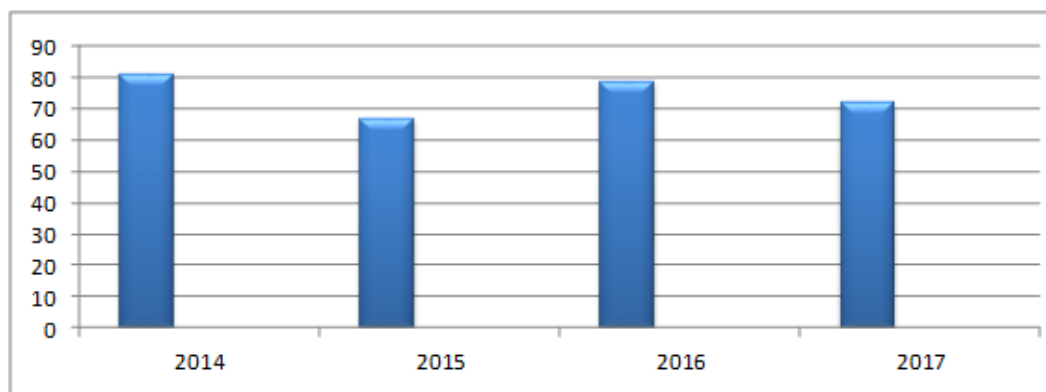
Pomoc udzielona została również bezdomnym przebywającym poza Ełkiem, jeżeli ostatnim miejscem

zameldowania na pobyt stały, było miasto Ełk. Szczegółowe informacje w jakich placówkach udzielano wsparcia przedstawia Wykres Nr 14. W stosunku do roku 2016, nastąpił spadek o 8,86% liczby osób bezdomnych, pochodzących z Ełku, którym MOPS udzielił pomocy w formie schronienia. Zjawisko bezdomności wśród ełczan w latach 2014-2017 obrazuje Wykres Nr 13.

Wykres Nr 12. Udzielone wsparcie w postaci schronienia osobom bezdomnym stan na dzień 31.12.2017 r.

Wykres Nr 13. Zjawisko bezdomności w latach 2014-2017.

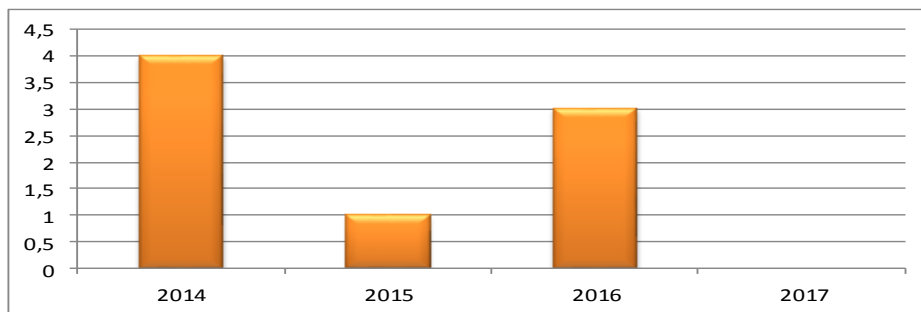
IX. Wspieranie osób zwalnianych z zakładów karnych.

Ośrodek realizuje świadczenia społeczne skierowane do osób opuszczających zakłady karne zgodnie z zawartym w dniu 13 czerwca 2000 r. porozumieniem pomiędzy Ministerstwem Pracy i Polityki Społecznej oraz Centralnym Zarządem Służby Więziennej. O potrzebie udzielania pomocy oraz terminie zakończenia kary informuje zakład karny, w którym osoba przebywa. Pomoc w tej formie udzielana jest również na wniosek osadzonego jego rodzinie. Realizację postanowień porozumienia w kolejnych latach ilustruje Tabela Nr 12, Wykres Nr 14 i Wykres Nr 15.

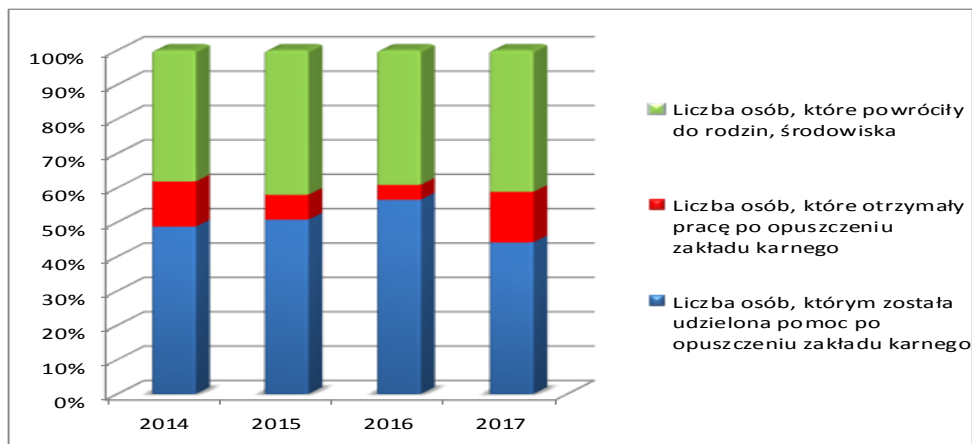
Tabela Nr 12. Pomoc udzielona w ramach porozumienia z Centralnym Zarządem Służby Więziennej w latach 2014-2017.

Wyszczególnienie	2014	2015	2016	2017
Liczba osób, którym została udzielona pomoc po opuszczeniu zakładu karnego	37	35	26	15
Liczba rodzin, którym MOPS udzielił pomocy na wniosek osoby osadzonej w zakładzie karnym	4	1	3	0
Liczba osób, które otrzymały pracę po opuszczeniu zakładu karnego	10	5	2	5
Liczba osób, które powróciły do rodzin, środowiska	29	29	18	14

Wykres Nr 14. Liczba rodzin, którym MOPS udzielił pomocy na wniosek osoby osadzonej w zakładzie karnym w latach 2014-2017.

Wykres Nr 15. Liczba osób, którym została udzielona pomoc w ramach porozumienia z Centralnym Zarządem Służby Więziennej w latach 2014-2017.

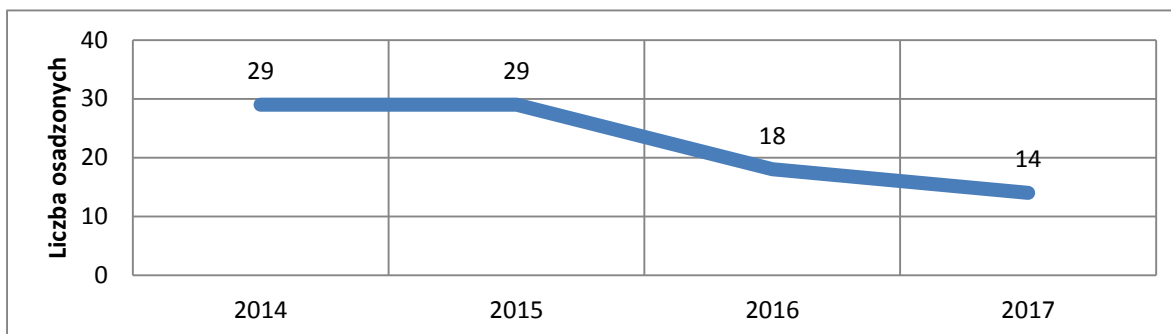

W 2017 roku nadal utrzymuje się spadek wśród liczby osób, które po opuszczeniu zakładu karnego powróciły do rodziny i środowiska, w stosunku do roku 2016 jest to spadek o 22,22%. Tendencja spadkowa widoczna była również wśród osób, które otrzymywały pomoc po opuszczeniu zakładu karnego. Znaczny

wzrost zauważalny był wśród osób, które otrzymały pracę po opuszczeniu zakładu karnego. Wynosił on 150% w stosunku do roku ubiegłego.

W ramach pracy socjalnej osobom opuszczającym zakłady karne udzielano głównie pomocy finansowej, kierowano osoby do centrów integracji społecznej oraz do wykonywania prac społecznie użytecznych. Dane wskazują, że w roku sprawozdawczym odnotowano spadek liczby osób, którym została udzielona pomoc. Powyższe zjawisko obrazuje Wykres Nr 16.

Wykres Nr 16. Powrót osadzonych do rodzin i środowiska w latach 2014-2017.

X. Pozostałe działania.

1. Pomoc rzeczowa.

Ośrodek udzielał pomocy niepieniężnej (rzeczowej) w formie odzieży używanej. MOPS prowadził podręczny magazyn odzieży używanej i pośredniczył w przekazywaniu mebli, sprzętu AGD i RTV oraz innych artykułów, pomiędzy dobroczyńcami, a osobami potrzebującymi. Z tej formy pomocy skorzystało 50 osób.

Od 2017 roku została nawiązana współpraca ze sklepem społecznym, gdzie realizowana była pomoc najbardziej potrzebującym w formie rzeczowej tj. artykuły spożywcze, środki higieny osobistej. Pomoc tą udzielano 125 osobom, w szczególności osobom najbardziej potrzebującym, borykającym się z problemami związanymi z gospodarowaniem budżetem domowym, oraz osobom wobec, których istniało podejrzenie marnotrawienia pomocy.

2. Potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej.

Na podstawie art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych w roku 2017 wydano 80 decyzji (68 osobom) potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Prawo do ww. świadczeń nabywały osoby inne niż ubezpieczeni, posiadające miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które posiadają obywatelstwo polskie lub uzyskały w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. 2016 poz. 1990 z późn. zm) spełniające kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769 z późn.zm.), co do których nie stwierdzono okoliczności, o której mowa w art 12 tej ustawy, na zasadach i w zakresie określonych dla ubezpieczonych.

3. Pomoc w formie biletów.

Na podstawie zarządzenia Nr 81/03 Prezydenta Miasta Elku z dnia 1 kwietnia 2003 r. MOPS udzielał pomocy w formie finansowania biletów MZK. W roku 2017 z tej formy wsparcia skorzystało 15 dzieci z rodzin ubogich, to jest o 3 dzieci mniej niż w roku ubiegłym. Od roku 2014 zauważa się spadek wśród osób korzystających z tej formy pomocy. Szczegółowe dane o ww. formie pomocy ilustruje Wykres Nr 17.

Wykres Nr 17. Liczba dzieci korzystających z biletów MZK oraz ilość wykorzystanych biletów MZK w latach 2012-2017.

4. Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego i ortopedycznego.

Wypożyczalnia przeznaczona jest dla mieszkańców Elku, osób chorych i niepełnosprawnych, posiadających orzeczenie o niepełnosprawności wymagających korzystania z sprzętu rehabilitacyjnego czy ortopedycznego w warunkach domowych. Sprzęt był wypożyczany bezpłatnie na czas określony, na podstawie zawieranej umowy użyczenia. W 2017 roku ze sprzętu znajdującego się w zasobach wypożyczalni skorzystały 12 osób.

XI. Działalność bieżąca.

1. Zasoby kadrowe.

Ośrodek w roku 2017 łącznie zatrudniał ogółem 112 pracowników etatowych według stanu na 31 grudnia. Liczbę pracowników MOPS z podziałem na sekcje przedstawia Tabela Nr 13.

Tabela Nr 13. Zasoby kadrowe MOPS w 2017 r.

Wyszczególnienie	Liczba pracowników	Liczba etatów
Ogółem	112	111,5
Dyrektorzy (w tym zastępca)	2	2
Sekcja Pracy Socjalnej, w tym kierownik	28	28
Sekcja Usług Opiekuńczych i Pomocy Instytucjonalnej, w tym kierownik i 3 pracowników socjalnych	49	49
Sekcja Świadczeń Środowiskowych, w tym kierownik i 1 pracownik socjalny (w tym 1 osoba na urlopie rodzicielskim)	8	8
Sekcja Finansowo-Księgowa, w tym: główna księgowa, księgowa i kasjer	4	3,5
Zespół ds. Asysty Rodzinnej, w tym: referent i 8 asystentów rodziny (w tym 3 osoby na urlopie rodzicielskim)	9	9
Administracja i obsługa, w tym:		
Starszy referent	1	1
Starszy inspektor ds. kadr, starszy inspektor BHP	1	1
Osoba sprzątająca	1	1
Środowiskowy Dom Samopomocy	10	9

Na dzień 31.12.2017 roku ogólna liczba pracowników wynosiła 112 osób. Sumując liczbę pracowników otrzymujemy 113 osób, gdyż jeden pracownik ma podzielony etat : ½ w MOPS i ½ ŚDS.

W Ośrodku w 2017 r. 4 osoby odbyły staż na podstawie zawartych porozumień, w tym 2 osoby z Powiatowym Urzędem Pracy w Ełku, 1 osoba z Ośrodkiem Szkolenia Zawodowego Lok Jan Gróndwald w Ełku i 1 osoba z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Ełku.

W ramach porozumienia z Centrum Integracji Społecznej AlterCiS 1 osoba w MOPS na stanowisku opiekuna, zaś w ŚDS zatrudniono 2 osoby na stanowisku pracownik gospodarczy.

W myśl deklarowanej współpracy z Sądem Rejonowym w Ełku w 2017 w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Ełku, jak również w ŚDS zapewniono warunki do wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne, realizowane na podstawie orzeczeń Sądu Rejonowego. Łącznie skierowanych było 21 osób, z czego 9 osób małoletnim, a 12 osób dorosłych.

Ponadto w 2017 r. MOPS zatrudniał na umowę zlecenie:

- pedagoga,
- psychologa dziecięcego,
- socjoterapeutkę,
- terapeutę od uzależnień,
- specjalistę ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- specjalistę – prelegentas w warsztatach w ramach Kampanii Białej Wstążki
- radcę prawnego,
- instruktora zajęć terapeutycznych pracowni muzycznej w ŚDS,
- osobę odpowiedzialną za nadzór inwestorski nad remontem pomieszczeń Klubu Seniora „Senior+”

Skuteczność służb pomocy społecznej uzależniona jest od właściwie przygotowanej kadry. Pracownicy Ośrodka brali udział w różnych formach podnoszenia kwalifikacji oraz kompetencji zawodowych. Organizowane szkolenia miały na celu zwiększenie specjalistycznej wiedzy pracowników oraz rozwój umiejętności niezbędnych do właściwej realizacji zadań. Pracownicy socjalni i asystenci rodziny w ramach wsparcia merytorycznego uczestniczyli w organizowanych warsztatach metodycznych z elementami superwizji.

2. Decyzje administracyjne.

W 2017 roku MOPS wydał 8781 decyzji (tj. o 663 decyzje mniej w stosunku do roku 2016), w tym z zakresu zadań własnych 8600 oraz 176 decyzji z zakresu zadań zleconych. Spośród wszystkich decyzji, odmownych decyzji było 14, w tym żadna nie dotyczyła zadań zleconych.

Decyzje odmowne wydawano z powodu:

- a) braku podjęcia współpracy z pracownikiem socjalnym – 3,
- b) przekroczonego kryterium dochodowego – 2,
- c) braku podstaw do przyznania pomocy – 18,
- d) wnioskowania o skierowanie do niepublicznego DPS – 1,

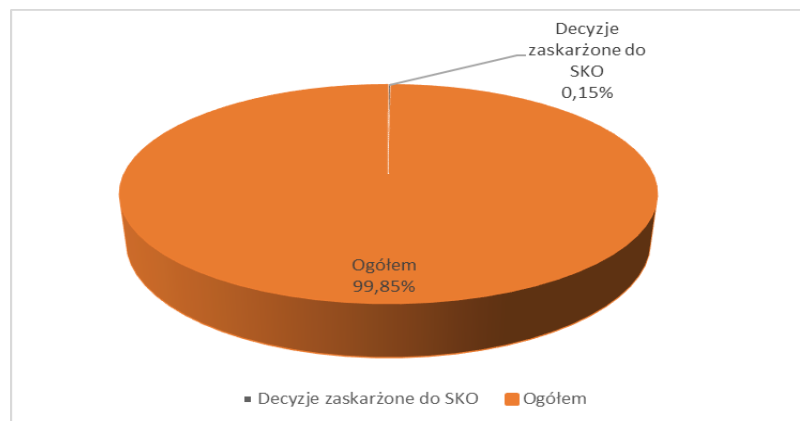
W toku instancyjnym zaskarżono i wniesiono odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego 13 decyzji, z których:

- a) 2 decyzje uchylono i przekazano do ponownego rozpatrzenia,
- b) 1 decyzję utrzymano w mocy,
- c) 1 decyzję uchylono i umorzono postępowanie organu I instancji
- d) 1 decyzją przywrócono terminu do wniesienia odwołania
- e) w 8 przypadkach stwierdzono nieważność decyzji.

Ponadto SKO 4 razy rozstrzygało spory i wskazywało organ właściwy do rozpatrzenia sprawy.

Wykres nr 18. Decyzje zaskarżone do SKO w 2017 r.

3. Wykonanie budżetu.

3.1. Struktura wydatków ogółem.

W stosunku do 2016 roku wydatki na pomoc społeczną wzrosły o 0,82 %. Strukturę wydatków MOPS w Ełku za 2017 rok przedstawia Tabela Nr 14.

Tabela Nr 14. Struktura wydatków MOPS w 2017 r.

Wydatki ogółem w tym:	13 767 013,83 zł	100%
własne	12 190 430,85 zł	88,55 %
zleczone	1 576 582,98 zł	11,45 %

3.2. Zadania własne.

W stosunku do roku 2016 (12 205 923,71 zł) nastąpił niewielki spadek wydatków na pomoc społeczną w ramach zadań własnych (0,6 %). Strukturę wydatków poniesionych na realizację zadań własnych MOPS w Ełku za 2017 roku ilustruje Tabela Nr 15.

Tabela Nr 15. Struktura wydatków MOPS w 2017 roku – zadania własne.

Wydatki ogółem, w tym:	12 190 430,85 zł	100%
świadczenia społeczne (rozdział 85214 i 85216)	6 330 810,96 zł	51,94 %
ubezpieczenia zdrowotne	144 879,75 zł	1,19 %
utrzymanie MOPS	3 986 472,21 zł	32,70 %
posilek dla potrzebujących	1 065 707,68 zł	8,74 %
prace społecznie użyteczne	116 016,30	0,95 %

jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	1 759,36 zł	0,01 %
wspieranie rodziny	263 013,85 zł	2,16 %
zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w tym zadanie pod nazwą „Miasto Elk - Razem dla bezpieczeństwa”	131 821,05 zł	1,08 %
Pozostała działalność	149 949,69 zł	1,23 %

Wydatki – zadania własne.

Rozdział 75495 – Pozostała działalność

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
45 220,00	45 107,38	99,80

Na podstawie zawartego porozumienia Nr ZK-III.68.1.3.2017RB/12 z 30 sierpnia 2017 w sprawie wsparcia finansowego na realizację zadania publicznego w rozdziale 75495 pozyskano środki w kwocie 45 220,00 zł na realizację zadania pod nazwą „Miasto Elk- Razem dla bezpieczeństwa”, w ramach „Programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniej im. Władysława Stasiaka na lata 2016 i 2017” Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. Celem projektu była edukacja dla bezpieczeństwa. Wdrożenie kompleksowych działań mających na celu edukację dla bezpieczeństwa dzieci i młodzieży m. in. z zakresu cyberprzestrzeni, ruchu drogowego, szkodliwości substancji psychoaktywnych oraz patologii społecznych. Działania skierowane były do dzieci i młodzieży, rodziców, osób starszych, osób zagrożonych lub wykluczonych społecznie, przedstawicieli instytucji oraz społeczności lokalnej. Na realizację w/w zadania wydatkowano ogółem kwotę 45 107,38 zł w tym na wynagrodzenia i pochodne przeznaczono 16 107,88 zł. Na zakup materiałów oraz środków żywności wydatkowano 5 900,00 zł i na zakup usług drukarskich, informacyjno- promocyjnych oraz kosztów organizacji warsztatów i zajęć integracyjno-edukacyjnych przeznaczono 23 099,50 zł.

Rozdział 85205 - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
89 280,00	86 713,67	97,10

Zadanie to realizowane było w oparciu o ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390) Ośrodek zapewnia obsługę organizacyjno-techniczną zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz udział swoich przedstawicieli w pracach tego zespołu. Zadanie w 100 % finansowane było ze środków własnych gminy. Od stycznia 2016 r. na terenie Ośrodka funkcjonuje Punkt Konsultacyjny dla Osób Doświadczających Przemocy w Rodzinie. Na ogólną kwotę wydatków składały się w głównej mierze wynagrodzenia wraz z pochodnymi 2 członków zespołu interdyscyplinarnego (przewodniczący i jego zastępca) oraz specjalistów prowadzących zajęcia grupowe i indywidualne konsultacje w punkcie konsultacyjnym (radcy prawnego, psychologa, pedagoga, specjalistów ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie).

Rozdział 85213 – Składki na ubezpieczenia zdrowotne za osoby pobierające świadczenia społeczne

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
175 516,00	144 879,75	82,50

Środki wydatkowane zostały na składki na ubezpieczenia zdrowotne osób otrzymujących zasiłek stały oraz za osoby objęte indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego lub realizujące kontrakt. W roku 2017 opłacono składki za 327 osób (2 991 świadczeń). Zadanie zostało sfinansowane w 100 % z dotacji.

Rozdział 85214 – Zasiłki i pomoc w naturze

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
4 997 623,00	4 930 929,92	98,70

W ramach rozdziału wydatkowano:

§ 3110 - Zasiłki i pomoc w naturze

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
2 467 623,00	2 428 523,59	98,40

W ramach powyższego paragrafu realizowana była pomoc celowa w formie pieniężnej z przeznaczeniem na:

- zasiłki celowe (w tym celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego) – **989 960,18 zł** dla 1109 osób. Ze względu na trudną sytuację materialną osób i rodzin – najczęściej udzielano pomocy na zakup żywności, leków, środków czystości, opału (w okresie sezonu grzewczego), obuwia, odzieży, pokrycia należności związanych z użytkowaniem lokalu (czynsz, gaz, opał, energia). Pomoc była realizowana w formie pieniężnej. Zadanie finansowane z budżetu gminy.
- zasiłki okresowe – koszt udzielonej pomocy **-1 437 465,91 zł** (w tym z dotacji 1 433 099,00 zł, wkład własny z budżetu gminy 4 366,91 zł) dla 801 osób (3 998 świadczeń). Zasiłki okresowe to forma pomocy skierowana do osób bezrobotnych, długotrwale chorych, niepełnosprawnych, wymagających wsparcia w związku z ochroną macierzyństwa;
- bilety kredytowane – **1 097,50 zł dla 18 osób (33 świadczenia).**

§ 4300 – Zakup usług pozostałych

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
30 000,00	12 681,40	42,30

Powyższe środki przeznaczone zostały na pokrycie kosztów organizacji 8 pogrzebów osób samotnych i klientów Ośrodka.

§ 4330 – Zakup usług od innych jednostek samorządu terytorialnego

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
2 500 000,00	2 489 724,93	99,60

Osobom, które ze względu na wiek, choroby lub niepełnosprawność wymagały całodobowej opieki

osób drugich, jakiej nie można było zapewnić w miejscu zamieszkania, gmina było obowiązana sfinansować lub dofinansować koszty pobytu w domu pomocy społecznej. W roku 2017 z tej formy pomocy korzystały 84 osoby. Łącznie na realizację tego zadania wydatkowano kwotę 2 489 724,93 zł.

Rozdział 85216 – Zasilki stałe

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
1 455 811,00	1 399 881,04	96,20

Środki w ramach ww. rozdziału zostały wydatkowane na realizację świadczeń z pomocy społecznej w formie zasiłków stałych dla 293 osób (2 758 świadczeń). W roku 2017 na realizację ww. zadania wydatkowano środki finansowe w kwocie 1 399 881,04 zł (w tym 1 398 855,00 zł z budżetu Wojewody).

Rozdział 85219 – Ośrodki Pomocy Społecznej

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
4 000 314,00	3 986 472,21	99,70

Koszty związane z zatrudnieniem pracowników stanowiły ponad 90,3 % (3 600 260,92 zł) środków finansowych przeznaczonych na utrzymanie Ośrodka. Na powyższe składały się wynagrodzenia osobowe pracowników, nagrody jubileuszowe, wynagrodzenia roczne, odprawy emerytalne, wynagrodzenia bezosobowe, składki na ubezpieczenia społeczne i fundusz pracy. Na koniec 2017 roku w Ośrodku w ramach rozdziału 85219 było zatrudnionych 76 osób. Struktura organizacyjna Ośrodka przedstawia szeroki zakres wykonywania zadań oraz zatrudnienia pracowników. Wszyscy pracownicy posiadali niezbędne, wysokie kwalifikacje, adekwatne do wykonywania zadań.

Pozostałe środki wydatkowane były na koszty niezbędne do funkcjonowania Ośrodka, między innymi na zakup: druków, artykułów biurowych, artykułów chemicznych, wyposażenia, biletów komunikacji miejskiej, usług remontowych, a także opłaty za media, czynsze, opłaty za usługi pocztowe, konserwację sieci telefonicznej, opłaty bankowe, prenumeraty, wyposażenia Ośrodka, licencje, szkolenia pracowników, okresowe badania lekarskie oraz badania do celów sanitarno - epidemiologicznych, odpis na ZFŚS, wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń (świadczenia rzeczowe, wynikające z przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ekwiwalenty za te świadczenia), podróże służbowe, podatek od nieruchomości i opłata za trwałe zarząd, zakup usług ochroniarskich i informatycznych. Otrzymana dotacja została zrealizowana w kwocie 1 002 340,00 zł i stanowiła 25,14 % ogółu zrealizowanych wydatków. Działania Ośrodka obejmowały również zadania dotyczące współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Elku w zakresie organizacji robót publicznych i staży. W roku 2017 zrefundowano koszty zatrudnienia w ramach robót publicznych dla 3 osób. Ponadto pozyskano środki z Krajowego Funduszu Szkoleniowego na realizację warsztatów terapeutycznych pod nazwą „Pomaga człowiek, nie technika” oraz szkoleniowe warsztaty doskonalące umiejętności pracowników pomocy społecznej z elementami superwizji w łącznej kwocie 15 501,00 zł dla 29 pracowników socjalnych i 4 asystentów rodziny.

Rozdział 85220 - Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
13 054,00	1 759,36	13,50

Wydatki w rozdziale 85220 związane były z funkcjonowaniem, przekazanego Ośrodkowi w 2015 roku, lokalu przy ul. Kolejowej 15/4, z przeznaczeniem na mieszkanie chronione osobom, które ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebują wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu. Przyczyną bardzo niskiego wskaźnika wykonania jest częściowe wykonanie zadania spowodowane

brakiem zapotrzebowania w okresie sprawozdawczym na taką formę pomocy. Środki w kwocie 1 759,36 zł stanowiły wydatki bieżące związane z utrzymaniem mieszkania.

Rozdział 85230 - Pomoc w zakresie dożywiania

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
1 078 005,00	1 065 707,68	98,90

Zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej jedną z podstawowych form wsparcia jest zapewnienie posiłku. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Elku realizował to zadanie poprzez:

1. Rządowy program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Obejmuje ona trzy formy pomocy w zakresie dożywiania: posiłek, świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności, świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych i było adresowana zarówno do dzieci w przedszkolach, szkołach jak i osób dorosłych.

Na ten cel z budżetu Wojewody uzyskano dotację w wysokości 800 000,00 zł. Gmina Elk wykazała się udziałem własnym w wysokości 217 331,36 zł.

2. Finansowanie posiłku osobom nie spełniającym kryterium otrzymania pomocy w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” – ze środków gminy – w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobom, które nie spełniały kryteriów otrzymania pomocy w ramach Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” przyznany był posiłek finansowany ze środków gminy – poza Programem. W roku 2017 z tej formy pomocy skorzystały 72 osoby, łączny koszt realizacji zadania to 48 376,32 zł.

Rozdział 85295 - Pozostała działalność

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
322 000,00	265 965,99	82,60

Ośrodek jest jednym z podmiotów, w którym organizowane były prace społecznie użyteczne dla osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku oraz korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej. Prace społecznie użyteczne zorganizowane były w okresie od 01marca 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. Prace wykonywało 47 osób, przeciętnie miesięcznie 37 osób. W ramach tej formy aktywizacji osoby bezrobotne wykonywały prace usługowe, porządkowe, gospodarcze, pomoc w szatni i portierni, pomoc przy obsłudze imprez masowych, pomoc przy obsłudze boisk i imprez sportowych, pomoc w opiece nad chorym w domu, pomoc kuchenna.

Prace społecznie użyteczne to aktywna forma pomocy osobom objętych wsparciem Ośrodka, aktywizująca zawodowo bezrobotnych, często będących bez pracy przez wiele lat. Osoby wykonujące prace społecznie użyteczne miały okazję zaprezentować się pracodawcom, zdobyć doświadczenie zawodowe, powrócić na rynek pracy. Wysokość świadczenia wynosiła 8,10 zł za godzinę pracy. Łącznie wypłacone zostały świadczenia w wysokości 116 016,30 zł. Świadczenia były refundowane z Funduszu Pracy w 60 % na podstawie Porozumienia Nr 5/2017 z dnia 03 lutego 2017 r zawartego pomiędzy Starostą Elckim reprezentowanym przez Pana Dariusza Kuprewicza – Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Elku a Gminą Miastem Elk, reprezentowaną przez Pana Tomasza Andrukiewicza - Prezydenta Miasta Elk.

W rozdziale 85295 ponoszone były również wydatki związane z utworzeniem i wyposażeniem placówki Klubu Seniora „Senior +”. Łącznie na realizację tego zadania wydatkowano kwotę 149 949,69 zł. Zadanie zostało dofinansowane z środków Wojewody w kwocie 119 950,00 zł .

W ramach otrzymanych środków wyremontowano pomieszczenia na potrzeby Klubu mieszczącego się w Elku, przy ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 10 (4 pomieszczenia , w tym aneks kuchenny, łazienkę i toalety). Celem działalności Klubu Seniora „Senior +” będzie przeciwdziałanie izolacji i marginalizacji osób starszych oraz ich aktywizację w kierunku podejmowania działań zmierzających do poprawy jakości ich życia.

Rozdział 85504 - Wspieranie rodziny

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
266 455,00	263 013,85	98,70

Środki w rozdziale 85504 przeznaczono na realizację zadań ustawowych w zakresie wspierania rodziny. Opieką asystenta rodziny objęto 85 rodzin w tym 208 dzieci. Kwotę 239 329,71 zł, w tym 37 312,00 zł z dotacji w ramach Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na rok 2017 „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej” oraz 1 600,00 zł ze środków z Funduszu Pracy, wykorzystano na pokrycie kosztów związanych z zatrudnieniem 6 asystentów rodziny w ramach umowy o pracę. Pozostałe wydatki na kwotę 23 684,14 zł przeznaczono na zakup materiałów i wyposażenia oraz pokrycie pozostałych kosztów związanych z zatrudnieniem tj. na wypłatę ekwiwalentu, szkolenia, delegacje, badania lekarskie, odpis na FŚS

3.4 Dochody – zadania własne.

Rozdział 75814- Różne rozliczenia finansowe– 9 722,13 zł

Środki w ramach powyższego rozdziału, pochodzące z kapitalizacji odsetek bankowych, przekazano na konto Urzędu Miasta Elku.

Rozdział 85214- Zasilki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe - 28 974,44 zł

Na konto Urzędu Miasta Elku w ramach powyższego rozdziału przekazano kwotę 28 974,44 zł, pochodzącą z rozliczeń z lat ubiegłych (zwroty kosztów upomnień, nienależnie pobranych świadczeń) oraz z odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznej od członków rodziny.

Rozdział 85216-Zasilki stałe – 3 299,77 zł

Środki w tym rozdziale pochodziły z rozliczenia lat ubiegłych (zwroty nienależnie pobranych świadczeń).

Rozdział 85219-Ośrodki Pomocy Społecznej – 30,00 zł

W tym rozdziale ujęto wpływ z tytułu zwrotu opłaty komorniczej.

Rozdział 85228- Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze – 73 227,23 zł

Środki w tym rozdziale pochodziły z odpłatności za usługi opiekuńcze.

Rozdział 85230- Pomoc w zakresie dożywiania – 35 440,51 zł

Powyższe środki pochodziły z odpłatności za obiady szkolne.

Rozdział 85295- Pozostała działalność – 1 056,00 zł

Źródłem dochodów było wynagrodzenie płatnika.

3.5. Zadania zlecone.

W stosunku do roku 2016 (1 390 913,36 zł) nastąpił wzrost wydatków na pomoc społeczną w ramach zadań zleconych o 13,35 %. Strukturę wydatków poniesionych na realizację zadań zleconych MOPS w 2017 roku ilustruje Tabela Nr 16.

Tabela Nr 16. Struktura wydatków MOPS w 2017 roku – zadania zlecone.

Wydatki ogółem, w tym	1 576 582,98	100%
usługi opiekuńcze	980 032,00	62,20 %
wynagrodzenie opiekuna prawnego	7 782,00	0,50 %
Środowiskowy Dom Samopomocy	586 475,38	37,20 %
inne – koszty wydawania decyzji	2 293,60	0,10 %

3.6. Wydatki – zadania zlecone.

Rozdział 85195 - Ochrona Zdrowia

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
2 356,00 zł	2 293,60 zł	97,40

Środki w ramach rozdziału zostały przeznaczone na realizację kosztów związanych z wydawaniem decyzji w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni, spełniających kryterium dochodowe (art. 7 ust. 2 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1938 z póź. zm.)). W roku 2017 wydano 85 decyzji dla ww. świadczeniobiorców.

Rozdział 85203 – Ośrodki wsparcia

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
586 835,00	586 475,38	99,90

W ramach rozdziału sfinansowano działalność Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób z chorobą Alzheimera i innymi zaburzeniami psychicznymi w Ełku przy ul. Kościuszki 28 b-jednostki organizacyjnej pomocy społecznej działającej w strukturach MOPS Ełk od miesiąca lutego 2016 r. Finansowanie tej placówki należy do zadań zleconych gminie.

Rozdział 85219 - Ośrodki Pomocy Społecznej

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
7 782,00	7 782,00	100

W ramach otrzymanej dotacji z budżetu państwa zostało wypłacone wynagrodzenie przyznane 2 opiekunom przez sąd rodzinny za sprawowanie opieki w kwocie 7 700,00 zł oraz sfinansowano koszty obsługi zadania w wysokości 82,00 zł.

Rozdział 85228 - Usługi opiekuńcze

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
988 663,00	980 032,00	99,10

Wydatki w ramach rozdziału 85228 przeznaczono na realizację specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych w ramach zadań zleconych. Usługami objęte były osoby ze schorzeniami psychicznymi. Opieką

objęto 95 osób w wymiarze 38 644 godzin. W ramach ww. rozdziału MOPS zatrudniał 20 opiekunek na umowę o pracę.

3.7. Dochody – zadania zlecone.

Rozdział 85203 Ośrodki wsparcia - 11 614,88 zł

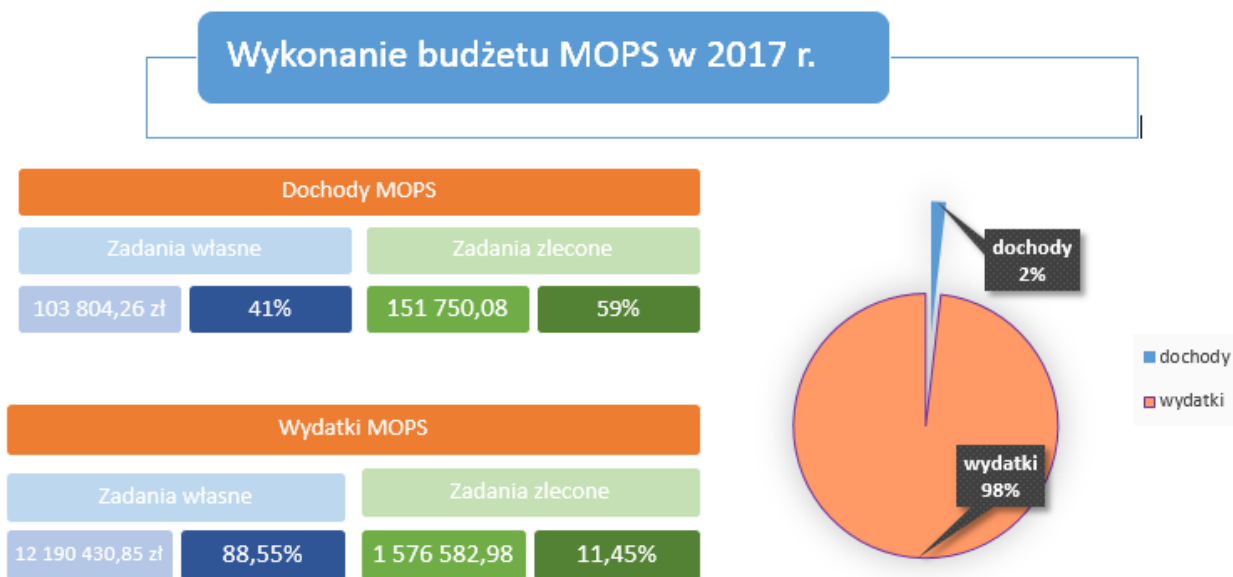
Dochody z odpłatności za usługi świadczone w ŚDS w Elku.

Rozdział 85228 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze- 92 189,38 zł

Powyższe środki pochodziły z odpłatności za usługi opiekuńcze i zostały przekazane na konto Urzędu Wojewódzkiego.

Wykonanie budżetu MOPS w 2017 roku z podziałem na dochody i wydatki zostało przedstawione na Wykresie Nr 19.

Wykres Nr 19. Wykonanie budżetu MOPS w 2017 roku.

Dochody MOPS w głównej mierze pochodziły z realizacji zadań zleconych i stanowiły 59 % wszystkich dochodów Ośrodka. Dochody z wykonywania zadań własnych były o 18% mniejsze.

Zupełnie odwrotnie przedstawiała się sytuacja dotycząca wydatków MOPS. Wydatki na zadania własne przewyższały wydatki na zadania zlecone o 77,10%.

Głównym źródłem dochodów były środkami pieniężne przeznaczone na realizację usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych realizowanych w ramach zadań własnych jak i zadań zleconych. Dochody te stanowiły 64,33% wszystkich dochodów.

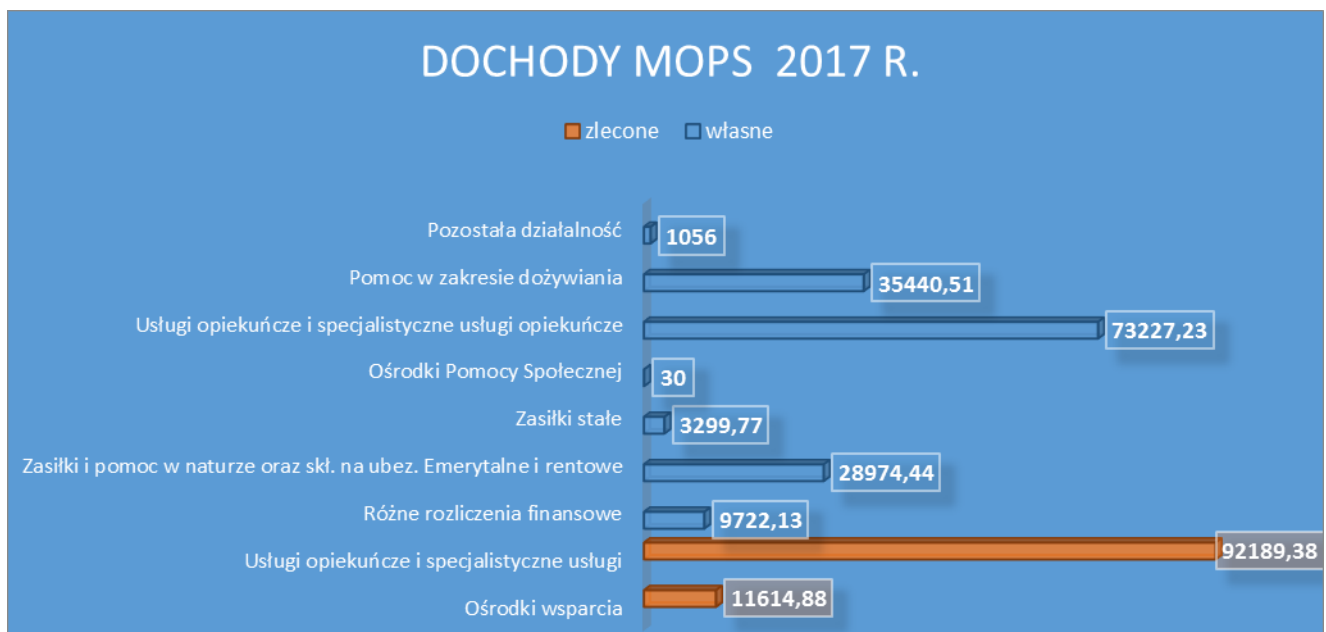
Kolejnym pod względem wielkości źródłem osiągniętego dochodu były wpływy z udzielonej pomocy w zakresie dożywiania. Stanowiły one 13,86 % wszystkich dochodów.

Najmniejszy dochód osiągnięto w rozdziale - Ośrodki Pomocy Społecznej w ramach którego ujęto wpływ z tytułu zwrotu opłaty komorniczej i wynosił 30 zł.

Szczegółową strukturę poszczególnych dochodów przedstawia Wykres Nr 20.

Wykres Nr 20 . Struktura dochodów MOPS w 2017 roku.

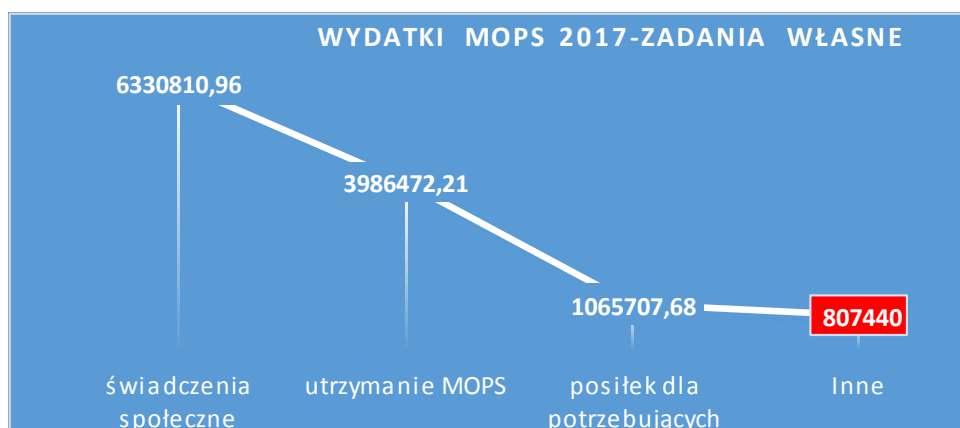
W przypadku wydatków w zakresie zadań własnych największą pulę środków pieniężnych wydatkowano na świadczenia społeczne, które stanowiły 45,98% wszystkich wydatków.

Wydatki związane z utrzymaniem MOPS, były kolejnym wydatkiem i stanowiły 28,95 % wszystkich wydatków.

Trzecią pozycję wydatków zajmowały wydatki związane z posiłkami dla potrzebujących, które wynosiły 7,74 % wszystkich wydatków.

Szczegółową strukturę poszczególnych wydatków z zadań zleconych przedstawia Wykres Nr 21.

Wykres Nr 21 . Struktura poszczególnych wydatków z zadań zleconych.

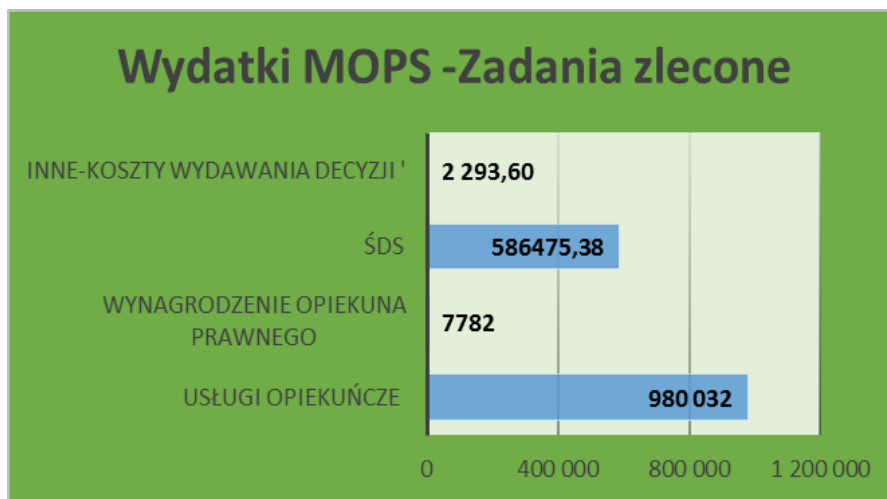

W obszarze wydatków z zadań zleconych największa pula środków pieniężnych wydatkowana była na usługi opiekuńcze, które stanowiły 7,11% wszystkich wydatków na zadania zlecone i zadania własne.

Drużga kategoria wydatków obejmowała wydatki związane z ŚDS, które stanowiły 4,26 % wszystkich wydatków na zadania zlecone i zadania własne.

Szczegółową strukturę poszczególnych wydatków z zadań zleconych przedstawia Wykres Nr 22.

Wykres Nr 22 . Struktura poszczególnych wydatków z zadań zleconych.

XII. Współpraca z organizacjami i innymi podmiotami.

- Kontynuowano współpracę z Caritas Diecezji Ełckiej, w ramach której realizowano Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 - Podprogram 2017 współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD). Pomocą objęto 1 597 osób.
- Kontynuowano współpracę z Caritas Diecezji Ełckiej w Ełku, Domem im. Św. Ojca Pio, w zakresie udzielenia schronienia 28 osobom bezdomnym z terenu miasta Ełku.
- Kontynuowano współpracę ze Stowarzyszeniem MONAR Schronisko dla Osób Bezdomnych MARKOT w Ełku, w zakresie udzielenia schronienia 25 osobom bezdomnym z terenu miasta Ełku.
- Kontynuowano współpracę z Centrum Integracji Społecznej w Ełku prowadzonym przez Stowarzyszenie Inicjatyw Społeczno-Gospodarczych im. Króla Zygmunta w Augustowie. W ramach porozumienia do CIS kierowano osoby zagrożone wykluczeniem społecznym celem reintegracji. W programie Centrum uczestniczyło 32 osoby.
- Kontynuowano współpracę z Centrum Integracji Społecznej „AlterCIS” w Ełku prowadzonym przez Stowarzyszenie „Adelfi”. W ramach porozumienia do CIS kierowano osoby zagrożone wykluczeniem społecznym celem reintegracji. W programie Centrum uczestniczyło 34 osób.
- Kontynuowano współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie m.in. wymiany informacji dotyczących osób bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie, w zakresie wspólnej realizacji programu prac społecznie użytecznych.
- Kontynuowano współpracę z Sądem Rejonowym w Ełku i Zespołami Kuratorskiej Służby Sądowej, m. in. pozyskiwano informacje o funkcjonowaniu rodziny w środowisku, pracowano w Zespole Interdyscyplinarnym.
- Kontynuowano współpracę z Powiatową Komendą Policji w Ełku i Strażą Miejską w Ełku, m.in. wspólne organizowano inicjatyw, w tym szkolenia i wykłady, prowadzono instruktarze, prowadzono wspólne interwencje wymieniano informacje o zagrożeniach i przeprowadzonych interwencjach w środowisku.
- Kontynuowano współpracę z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, m.in. pracowano w Zespole Interdyscyplinarnym, wnioskowano o podjęcie leczenia odwykowego dla 43 osób.
- Kontynuowano współpracę z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Ełku oraz Powiatowym Centrum Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej w Ełku, m.in. pozyskiwano informacje o funkcjonowaniu rodziny w środowisku, pracowano w Zespole Interdyscyplinarnym, wspólnie

- organizowano przedsięwzięcia i inicjatywy, kierowano rodziców i opiekunów na konsultacje.
- Współpraca z Elckim Centrum Kultury na rzecz realizacji projektu „Czwarta ściana - elckie spotkania teatralne” w okresie od 12 czerwca 2017 roku do 20 listopada 2017 roku.

XIII. Realizacja projektów i programów współfinansowanych ze środków zewnętrznych.

W 2017 roku zrealizowano 9 projektów, które otrzymały dofinansowanie.

- 1) Projekt „**Wsparcie Elckich Rodzin**” realizowany w partnerstwie z Oratorium im. Św. Jana Bosko w Elku w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko -Mazurskiego na lata 2014 – 2020.

Termin realizacji 01.10.2017 r. do 31.10.2019 r.

Łączna kwota projektu wynosiła: **412.175,00 zł**, z czego:

* **350 348,75 zł** dotacja

***27 000,00 zł** stanowi wkład własny Gminy Miasta Elk.

Cel główny projektu:

Projekt obejmował ułatwienie dostępu do usług społecznych w tym integracją ze środowiskiem lokalnym 45 osobom (35 kobiet i 10 mężczyzn) zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Działania realizowane w projekcie

W ramach projektu zapewniono: poradnictwo specjalistyczne (psychologa, doradcy, zawodowego, prawnika, pedagoga/logopedy, psychologa) wsparcie asystenta rodziny, warsztaty i treningi oraz wyjazdy rodzinne.

- 2) Projekt „**Miasto Elk – Razem dla bezpieczeństwa**” realizowany był w ramach Rządowego programu ograniczania przestępczości aspołecznych zachowań „Razem bezpieczniej” im. Władysława Stasiaka na lata 2016 i 2017.

Projekt współfinansowany ze środków Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Projekt objęty był honorowym patronatem Krajowej Rady Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego.

Termin realizacji: 01.08.2017- 31.12.2017

Łączna kwota projektu wynosiła: **56 815,00 zł**, z czego:

* **4 5220,00 zł** dotacja

***11 595,00 zł** wkład własny Gminy Miasta Elk.

Cel projektu: Edukacja dla bezpieczeństwa

Projekt zakładał kompleksowe wsparcie rodzin, dzieci, młodzieży, osób uwikłanych w przemoc, jak również przedstawiciele służb działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Działania realizowane w projekcie: konkursy dla dzieci i młodzieży, spotkanie edukacyjne międzypokoleniowe, poruszające tematykę bezpieczeństwa seniorów oraz zagadnienia bezpiecznego poruszania się po drodze, warsztaty dla rodziców/opiekunów dziecka, rodziców/opiekunów wychowujących dziecko z rodzin zagrożonych przemocą, poradnictwo konsultacje specjalistyczne (psycholog, psycholog dziecięcy, prawnik, pracownik socjalny), szkolenie dla osób pracujących z osobami dotkniętymi lub zagrożonymi przemocą w rodzinie z zakresu zagrożeń wynikających z nowych technologii, superwizja - dla osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, kampania społeczna „Biała Wstążka” Stop przemocy wobec kobiet, działania informacyjno-promocyjne.

- 3) Projekt „**GALOPEM PO ZDROWIE III**”.

Projekt realizowany w partnerstwie ze Stowarzyszeniem „Razem Łatwiej” z siedzibą w Elku (MOPS-partner, Stowarzyszenie "Razem Łatwiej" - lider, Stowarzyszenie Aktywnych Przyjaciół Rubikon-

partner) w ramach Elckiego Programu Współpracy Samorządu Miasta Elk z organizacjami pozarządowymi - tryb małych zleceń, dofinansowany przez Samorząd Miasta Elku.

Termin realizacji projektu: 2017 rok

Łączna kwota projektu wynosiła: **29 089,00 zł** z czego:

* **10 000,00 zł** dotacja

* **1 489,00 zł** wkład własny Gminy Miasta Elk.

* **17 600,00 zł** wkład osobowy.

Cel główny projektu: poprawa sprawności fizycznej i psychicznej oraz zmniejszenie zdiagnozowanych potrzeb osób niepełnosprawnych i chorych poprzez organizację hipoterapii i terapeutycznej jazdy konnej dla 15 osób, mieszkańców Elku.

Działania realizowane w projekcie: organizacja zajęć z hipoterapii i terapeutycznej jazdy konnej dla mieszkańców Elku dotkniętych niepełnosprawnością lub chorobą.

4) Projekt utworzenie Klubu Seniora „Senior+”

Projekt dofinansowany ze środków Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w Ramach Programu Wieloletniego „Senior +” na lata 2015-2020 Edycja 2017 Moduł I „Utworzenie i/lub wyposażenie placówki „Senior+”

Termin realizacji projektu: sierpień – grudzień 2017 r.

Łączna kwota projektu wynosiła: **150 000,00 zł** z czego:

* **120 000,00 zł** dotacja

* **30 000,00 zł** dotacja.

Cel projektu: Przeciwdziałanie izolacji i marginalizacji osób starszych oraz ich aktywizację w kierunku podejmowania działań zmierzających do poprawy jakości ich życia poprzez uruchomienie placówki – Klubu „Senior+” na terenie miasta Elku dla 15 mieszkańców Elku, nieaktywnych zawodowo, powyżej 60 r. ż, bez względu na płeć, zarówno kobiety, jak i mężczyźni, bez względu na wykształcenie, pełnosprawne oraz niepełnosprawne

Działania realizowane w projekcie: przeprowadzono remont pomieszczeń na parterze budynku przy ul. Piłsudskiego 10 (przygotowanie pomieszczeń na potrzeby Klubu: pomieszczenie ogólnodostępne funkcje sali spotkań; aneks kuchenny; łazienkę; wydzielone pomieszczenie pełniące funkcje szatni dla seniorów; pomieszczenie do zajęć rehabilitacyjno-ruchowych; pomieszczenie klubowe) oraz zakupiono i zamontowano wyposażenie (zakup mebli i sprzętu).

5) Resortowy Program wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2017 – „Asystent rodziny i koordynator pieczy zastępczej”.

Projekt dofinansowany ze środków Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach Resortowego Programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2017 asystent rodziny i koordynator pieczy zastępczej.

Termin realizacji projektu: 2017 rok.

Łączna kwota projektu wynosiła **12 2797,00** z czego:

* **37 312,00zł** dotacja

* **85 485,00** wkład własny Gminy Miasta Elk.

Cel główny projektu: wsparcie elckich rodzin przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze które umożliwiłyby zatrzymanie w rodzinie dzieci zagrożonych umieszczeniem w pieczy zastępczej lub powrót do rodziny dzieci umieszczonych wcześniej w pieczy zastępczej, poprzez rozwój sieci asystentów rodziny zatrudnionych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej (dofinansowanie do zatrudnienia 6 asystentów rodziny).

6) Projekt „Galopada Zdrowia- aktywnie i zdrowo”

Projekt realizowany w partnerstwie ze Stowarzyszeniem „Razem Łatwiej”(MOPS, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kalinowie, Ełku i Prostkach przez Stowarzyszenie Aktywnych Przyjaciół Rubikon.- partnerzy, stowarzyszenie „Razem Łatwiej” – lider). Projekt dofinansowany ze środków Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Termin realizacji projektu: 01.05.2017 r. – 31.10.2017 r.

Łączna kwota projektu wynosiła: **4 750 zł** z czego:

* **3 000,00 zł** dotacja

* **1 750,00 zł** wkład własny Gminy Miasta Ełk.

Cel główny projektu: propagowanie zdrowego stylu życia, profilaktyki wad postawy i nadwagi, wskazanie uczestnikom projektu możliwości korzystania z nieodpłatnych zajęć terapeutycznych (hipoterapii, terapeutycznej jazdy konnej), organizacja cyklicznych zajęć z hipoterapii oraz terapeutycznej jazdy konnej dla 8 osób, w tym chorych i niepełnosprawnych, bez względu na wiek, płeć zamieszkałe w Ełku lub powiecie ełckim.

7) Projekt „ Otwórz się na zmianę z AlterCIS”

Projekt realizowany w partnerstwie ze Stowarzyszeniem ADELFI (MOPS-partner, Powiatowy Urząd w Ełku – partner, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku – partner, Stowarzyszenie ADELFI - lider.) w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020.

Termin realizacji projektu: 01-10-2017-31-12-2019

Łączna kwota projektu wynosił: **1 001 857,20zł** z czego:

* **851 578,62 zł** dotacja.

Cel projektu: podniesienie aktywności społeczno-zawodowej 55 osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w wieku 18-64 z terenu miasta Ełk i gminy wiejskiej Ełk.

Działania realizowane w projekcie: wieloprofilowa diagnoza(pogłębiona diagnoza potencjału i deficytów w celu określenia indywidualnej ścieżki reintegracji społeczno-zawodowej), reintegracja społeczno-zawodowa (indywidualne i grupowe wsparcie psychologa, doradcy zawodowego, coacha/trenera pracy, pracownika socjalnego oraz specjalisty ds. aktywizacji społeczno-zawodowej, szkolenia i kursy zawodowe), organizacja praktyk zawodowych w pracowniach CIS oraz u pracodawców na otwartym rynku, zatrudnienie i monitoring pracy). Dodatkowo 2 pracownice CIS zostały wyposażone (handlowa i usług porządkowych).

8) Projekt wyposażenie pracowni doświadczania świata Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób z chorobą Alzheimera i innymi zaburzeniami psychicznymi w Ełku.

Projekt realizowany przez ŚDS. Gmina Miasto Ełk otrzymała dotację celową na sfinansowanie realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, związanych z rozwojem sieci ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, na realizację planów rozwojowych Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób z chorobą Alzheimera i innymi zaburzeniami psychicznymi w Ełku w wysokości 3555 zł z przeznaczeniem na wyposażenie pracowni i doświadczania świata w niezbędny sprzęt. Zakupiono m.in.: 2 miękkie kanapy/sofy (kanapa 3-osobowa, kanapa2-osobowa) oraz 1 fotel (1-osobowy) oraz dywan na potrzeby pracowni doświadczania świata.

Projekt umożliwił poprawę komfortu stworzenia przyjaznej atmosfery, a przez to odpowiednie warunki sprzyjające osiągnięciu zamierzonych celów terapeutycznych. W głównej mierze przyczynił się do rozwoju psychofizycznego uczestników Domu.

9) Projekt „ Rozwój transgranicznych inicjatyw społecznych”

Projekt realizowany przez Gminę Miasto Ełk w partnerstwie z litewskimi miastami: Alytus, który jest Liderem projektu oraz Verena, w ramach Programu Współpracy Interreg V-A Litwa – Polska, który

jest współfinansowany przez Unię Europejską.

Głównymi celami projektu było przede wszystkim wdrożenie transgranicznej inicjatywy wsparcia dużych rodzin (3+), rodzin w trudnej sytuacji życiowej oraz opracowania Podręcznika Pracownika Socjalnego.

Adresatami projektu były rodziny wielodzietne (3+), rodziny z dziećmi z niepełnosprawnością, dzieci z zaburzeniami psychicznymi w tym z autyzmem i ze spektrum autyzmu, rodziny wymagające wsparcia, przedstawiciele instytucji pomocy społecznej w tym pracownicy socjalni i organizacje pozarządowych.

Działania realizowane w projekcie to m.in.: opracowanie i wdrożenie programu karty Dużej Rodziny w mieście Alytus i Verdena, opracowanie i wdrożenie programu opieki socjalnej i zdrowotnej, opracowanie i wdrożenie oraz stworzenie sieci wsparcia, zorganizowanie festynu integrującego rodziny z Elką oraz miast Alytus i Verdena, wyjazd rodzin z dziećmi z niepełnosprawnościami na Litwę, zapewnienie konsultacji i poradnictwa prawnika, logopedy i psychologa a także przeprowadzenie remontu pomieszczeń Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elku

Termin realizacji projektu: 01.01-2017-30.06.2018 r.

Łączna kwota projektu wynosiła: **2 864 743,90 zł**; z czego:

*wartość dofinansowania: : **1 436 166,94 zł**

* wkład własny miasta Elku: **253 441,23 zł**

Tabela Nr 17. Projekty realizowane w 2017 r.

Lp.	Nazwa projektu	Nazwa Programu	Całkowita wartość projektu (w złotych)	Kwota dofinansowania (w złotych)
1.	Projekt „Wsparcie Elckich Rodzin”	Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko -Mazurskiego na lata 2014 – 2020	412.175,00	350 348,75
2.	„Miasto Elk – Razem dla bezpieczeństwa”	Rządowy program ograniczania przestępczości społecznych zachowań „Razem bezpieczniej” im. Władysława Stasiaka na lata 2016 i 2017	56 815,00	4 5220,00
3.	"Galopem po zdrowie III "(projekt partnerski MOPS-partner, Stowarzyszenie "Razem Łatwiej"- lider, Stowarzyszenie Aktywnych Przyjaciół Rubikon-partner)	Elcki Program Współpracy Samorządu Miasta Elk z organizacjami pozarządowymi	29089,00	19 089,00
4.	Moduł I Utworzenie i/u wyposażenie pomieszczeń Klubu Senior +	Program Wieloletni Senior+ na lata 2015-2020 Edycja 2017. Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	150 000,00	120 000,00
5.	Program osłonowy Asystent Rodziny i Koordynator Rodzinnej Pieczy Zastępczej na rok 2017	MRPiPS -Resortowy Program wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2017 - asystent rodziny i koordynator pieczy zastępczej	122 797,00	37 312,00

6.	„Galopada Zdrowia-aktywnie i zdrowo” (projekt partnerski Stowarzyszenie "Razem Łatwiej"- lider, MOPS-partner, GOPS Kalinowo – partner, GOPS Elk - partner, GOPS Prostki-partner, Stowarzyszenie Aktywnych Przyjaciół Rubikon-partner)	Program Współpracy Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi	4 750,00	3 000,00
7.	„Otwórz się na zmianę z AlterCIS” projekt partnerski MOPS-partner, PUP Elk- partner , Stowarzyszenie Adelfi – lider	Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020	1 001 857,20	851 578,62
8.	Wyposażenie pracowni doświadczania świata Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób z chorobą Alzheimera i innymi zaburzeniami psychicznymi w Elku	Program realizacji zadań z zakresu administracji rządowej związanych z rozwojem sieci ośrodków dla osób z zaburzeniami psychicznymi	3 555,00	3 555,00
9.	„Rozwój transgranicznych inicjatyw społecznych” (Gmina Miasto Elk – partner , litewskie miasta Alytus- liderem projektu oraz Verena)	Programu Współpracy Interreg V-A Litwa – Polska, który jest współfinansowany przez Unię Europejską.	2 864 743,90	1 436 166,94

XIV. Ważne wydarzenia.

- W dniu 7 lutego 2017 roku pracownicy socjalni uczestniczyli z grupą 10 seniorów w Balu Seniora organizowanym przez Elckie Centrum Kultury.
- W lutym 2017 roku Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób z chorobą Alzheimera i innymi zaburzeniami psychicznymi obchodził jubileusz I rocznicy funkcjonowania. Uroczystość odbyła się 13.02.2017 r. w sali w koncertowej budynku Szkoły Artystycznej w Elku przy ul. Armii Krajowej 21. Podczas uroczystości uczestnicy osobiście przedstawili swój Dom. Zaprezentowali również swoją twórczość artystyczną i teatralną oraz podzielili się swą radością, uśmiechem i chęcią do życia.
- Miejski Ośrodek włączył się w rozpowszechnianie kampanii medialnej „Wybieram pomoc”, adresowanej do osób doznających przemocy, świadków przemocy i osób stosujących przemoc. Kampania była realizowana 1 marca 2017 r. na zlecenie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Kampania prowadzona było w różnych środkach masowego przekazu, w tym we wszystkich, ogólnopolskich stacjach telewizyjnych, za pośrednictwem nośników reklamy zewnętrznej, w prasie oraz w Internecie.
- W związku z realizacją projektu „Rozwój transgranicznych inicjatyw społecznych” w dniu 20.04.2017 roku w siedzibie MOPS w Elku, w sali konferencyjnej odbyło się spotkanie informacyjne o zasadach rekrutacji i udziału w projekcie skierowane do rodzin wielodzietnych (3+), rodzin z dziećmi z niepełnosprawnością.
- Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elku współorganizowali z parafią Miłości Bożej w Elku Kościoła Ewangelicko- Metodystycznego w Elku oraz Miejską Biblioteką Publiczną w Elku bezpłatną w konferencję pt.: „Jak skutecznie pomagać osobom uzależnionym?”. Spotkanie miało miejsce 13 maja 2017 r. w Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Zofii Nasierowskiej w Elku, ul. Armii Krajowej 17B. Tematyka spotkania dotyczyła takich zagadnień jak: m.in.: alkoholizm w kontekście przemocy, przestępczość młodocianych, a uzależnienia, współczesna narkomania (nowe substancje, nowe wyzwania, interwencja kryzysowa, motywowanie do podjęcia leczenia). Spotkanie kierowane było w głównej mierze do osób pracujących w obszarach związanych z przeciwdziałaniem przemocy, uzależnieniom, pracujących z młodzieżą, osób, które chcą poszerzyć swoją wiedzę, w tym zakresie.
- Pracownicy Ośrodka włączyli się w organizację wydarzeń w ramach Elckich Dni Rodziny, które

odbyły się w dniach 15.05.2017 r. do 15.06.2017 r., m.in. aktywnie włączyli się w organizację w Pikniku Rodzinnego – Senior w Rodzinie, który odbył się na terenie Centrum Edukacji Ekologicznej w Ełku. W wydarzeniu tym gościnnie uczestniczyło 50 osób, członków dużych rodzin z Litwy zaproszonych w ramach projektu „Rozwój transgranicznych inicjatyw społecznych” w ramach Programu Współpracy Interreg V-A Litwa – Polska współfinansowanego przez Unię Europejską.

W ramach Dni Rodziny organizowano w siedzibie Ośrodka dyżury popołudniowe w czasie których można było skorzystać z porad i konsultacji pracownika socjalnego oraz asystenta rodziny. Na placu przy Ośrodku zorganizowano Majówkę Międzypokoleniową adresowaną dla całych rodzin. Wydarzenie to zostało objęte patronatem Prezydenta Miasta Ełku. Zorganizowano atrakcje dla rodzin z dziećmi, gry i zabawy na powietrzu, wykonywanie prac plastycznych, pomiar ciśnienia, pomiar cukru we krwi, pokaz pierwszej pomocy przedmedycznej oraz przeprowadzono instruktaż z zakresie bezpieczeństwa we współpracy ze Strażą Miejską. Dzięki inicjatywie uczniów szkoły podstawowej w trakcie wydarzenia został zorganizowany „Paryski pokaz mody”, w którym wzięli udział także seniorzy i pracownicy Ośrodka oraz sztuka komediowa „Kabaret Horrorek przedstawia...” W imprezie wzięło udział około 200 osób: seniorów, osób niepełnosprawnych, rodziców z dziećmi, dzieci przedszkolnych oraz uczniów szkoły podstawowej. Wydarzenie przyczyniło się do wzmocnienia integracji, zniwelowania negatywnych stereotypów dotyczących starości, ukazywania potencjału osób starszych, a tym samym integrację osób starszych, niepełnosprawnych i dzieci poprzez wspólną zabawę.

Dodatkowo w dniu 09.06.2017 r. w ŚDS zorganizowano Piknik "Gość w Dom" pod hasłem „Muzyka łączy ludzi” w ramach, którego odbyły się występy artystyczne zaproszonych ośrodków, grill integracyjny, słodki poczęstunek i zabawy integracyjne osób starszych, dzieci i zaproszonych gości.

- Asystenci rodziny w związku z obchodami Dnia Matki w dniu 31.05.2017 r. w godzinach 15.00- 18.00 w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Ełku zorganizowali Warsztaty relaksacyjne. Spotkanie poświęcone było ukazaniu mamom form relaksu w obecności dzieci oraz możliwości wykonywania prostych i tanich zabiegów upiększających. W programie przewidziane było przygotowywanie maseczek z produktów naturalnych, rysowanie portretów mam przez dzieci, wykonywanie biżuterii, a zwieńczeniem spotkania było wspólne przygotowanie gofrów.
- Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ełku uczestniczyli w VII Ełckich Targach Pracy kluczem do sukcesu! organizowanych przez Młodzieżowe Centrum Kariery OHP w Ełku we współpracy z Punktem Informacji Europejskiej Europe Direct z Olecka, Wyższą Szkołą Finansów i Zarządzania w Białymstoku Filia w Ełku, Powiatowym Centrum Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej w Ełku, Powiatowym Urzędem Pracy w Ełku, Stanowiskiem Zamiejscowym w Ełku . Wydarzenie odbyło się 7 czerwca 2017 r. w Wyższej Szkole Finansów i Zarządzania w Białymstoku Filia w Ełku.
- Pracownicy Ośrodka aktywnie włączali się w akcję oddania krwi „Szlachetne zdrowie z ratownikami życia” organizowana przez Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe. Wydarzenie odbyło się 24.06.2017 r.
- W ramach projektu „ Miasto Ełk- Razem dla bezpieczeństwa” w dniu 26.09.2017 roku odbyła się prelekcja z funkcjonariuszem KPP Specjalistą ds. nowych technologii oraz specjalistą ds. uzależnień dzieci i młodzieży. Zorganizowano również spotkanie pt.„ Bezpieczny Senior w mieście” w dniu 29.09.2017 na terenie Ełckiej Kolei Wąskotorowej.
- Dnia 9 listopada 2017 roku 25 pracowników MOPS w Ełku oraz 27-28 listopada 2017 roku 43 pracowników MOPS w Ełku uczestniczyło w szkoleniu z zakresu programu „Kręci Mnie Bezpieczeństwo” prowadzonych przez strażaków Państwowej Straży Pożarnej w Ełku. Tematyka poruszona na spotkaniu, to przede wszystkim szeroko rozumiana profilaktyka przeciwpożarowa, m.in. omówienie sposobów powstawania tlenku węgla i wskazania jak unikać zagrożenia; wpływ CO na organizm ludzki, jak rozpoznać pierwsze objawy zatrucia i jak reagować w takiej sytuacji; wskazania uczestnikom szkolenia by zwracali uwagę na zasłonięte kratki wentylacyjne, właściwy sposób eksploatacji urządzeń grzewczych (w tym elektrycznych) ;
- Ośrodek włączył się w obchody Dnia Dziecka Utraconego. Uroczystości związane z pochówkiem dzieci utraconych odbyły się 11.10.2017 r.

- Z okazji obchodów Międzynarodowego Dnia Walki z Ubóstwem w dniu 14 października 2017 r. w Parku Solidarności w Elku pracownicy socjalni zorganizowali akcję podczas której wydawany był ciepły posiłek osobom bezdomnym i wymagającym wsparcia. Z posiłku skorzystało 100 osób. Dodatkowo podczas akcji pracownicy socjalni udzielali porad i konsultacji o dostępnych formach pomocy
- Po raz piąty we współpracy z samorządowcami, elckimi szkołami, firmami, instytucjami, Strażą Miejską, Policją, szkołami i przedszkolami, Centrum Handlowe Tu i Teraz oraz Brama Mazur zorganizowano kampanię „BIAŁA WSTAŻKA” STOP PRZEMOCY WOBEC KOBIET pod patronatem Tomasza Andrukiewicza Prezydenta Miasta Elku. Patronat medialny- Radio 5 i Gazeta Olsztyńska (25 listopada do 10 grudnia). W dniach 25 listopada -10 grudnia odbył się szereg różnych wydarzeń w ramach kampanii, m.in. prelekcje Sędzi Anny Marii Wesołowskiej.
- W dniu 19 grudnia 2017 r. odbyło się spotkanie Wigilijne przygotowane przez pracowników Sekcji Usług Opiekuńczych i Pomocy Instytucjonalnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elku. W Wigilii uczestniczyło 20 osób starszych, samotnych, niepełnosprawnych oraz 20 wolontariuszy. Spotkanie pozwoliło na wspólne spędzenie czasu oraz na integrację tych osób i wprowadzenie w klimat świąt. Osobom, których stan zdrowia nie pozwolił uczestniczyć w spotkaniu, odwiedzili i dostarczyli pokarmy pracownicy Sekcji. Spotkanie zorganizowano przy wsparciu sponsorów.
- Po raz piąty Elcką Wigilię Pod Gwiazdami, która odbyła się 17 grudnia 2017 r. przy ul. Dąbrowskiego 3C. Wydarzenie skierowano do wszystkich mieszkańców miasta, a w szczególności do samotnych, najuboższych i tych którzy nie mogli pozwolić sobie na przygotowanie wigilijnych potraw. Ośrodek pozyskał darczyńców, którzy przygotowali i dostarczyli potrawy na to wydarzenie. Duży wkład w organizację wydarzenia włożyli sami pracownicy MOPS. Elcka Wigilia Pod Gwiazdami była zorganizowana we współpracy ze Stowarzyszeniem MONAR – Schroniskiem dla Osób Bezdomnych MARKOT w Elku. W wydarzeniu wzięło udział ok. 200 mieszkańców miasta.

Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elku uczestniczyli również w wielu konferencjach organizowanych na skalę lokalną jak również i ogólnopolską. Wśród tych konferencji wymienić należy:

- Konferencja „Satysfakcja i bezpieczeństwo pracy na stanowisku pracownika socjalnego i asystenta rodziny” (07.03.2017 r. Olsztyn Wojewoda Warmińsko-Mazurski);
- Konferencja : Autyzm-diagnoza i co dalej? (07.04.2017 r. Giżycko Polskie Stowarzyszenie na rzecz osób z niepełnosprawnością intelektualną w Giżycku Fundacja Centrum Doradztwa i Rozwoju Osobistego);
- Konferencja „Bezdomność nie zaczyna się jesienią i nie kończy wiosną” (10.04.2017 r. Olsztyn Monar-Markot w Elku);
- Konferencja „Zrozumieć Autyzm” (06.06.2017 r. Olsztyn Konferencja Wojewódzka);
- Konferencja organizowana w ramach projektu pt.: „Konsultacje +”- konsultacje społeczne dotyczące zmian ustaw wdrażających program kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” (28.06.2017 r. Elk, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w partnerstwie z Caritas Polska);
- Seminarium /Projekt „TRUST BON-inwestycja w społecznie opłacany efekt” (06.09.2017 r. Warszawa Związek Miast Polskich Towarzystwo Inwestycji Społeczno-Ekonomicznych S.A. Pracownia Badań i Innowacji Społecznych „Stocznia”);
- Konferencja „Profesjonalnie przeciw przemocy” (19.09.2017 r. Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki w Olsztynie);
- Seminarium „Wielkie zapominanie” (21.09.2017 r. Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób z chorobą Alzheimera i innymi zaburzeniami psychicznymi MOPS w Elku);
- Konferencja: „Najpilniejsze potrzeby i oczekiwania seniorów w Polsce” (02.10.2017 r. Warszawa Komisja Polityki Senioralnej, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Wielkopolskie Stowarzyszenie Wolontariuszy Opieki Paliatywnej „Hospicjum Domowe”);
- Konferencja Międzynarodowa Streetworking (03.10.2017 r. Giżycko);
- Forum Zdrowia Psychicznego „Trudna Sztuka Pomagania Pomoc profesjonalna i wsparcie w rodzinie” (04.10.2017 r. Elckie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Problemami Psychicznymi i Zagrożonych Marginalizacją „OSTOJA”);
- Konferencja promująca Międzynarodowy Dzień walki z Ubóstwem pn. „POLITYKA SPOŁECZNA

XXI W” (17.10.2017 r. Stowarzyszenie Monar Schronisko dla Osób Bezdomnych MARKOT w Ełku)

- Ogólnopolska Konferencja: „Pomoc dzieciom – ofiarom przestępstw” (23-24.10.2017 r. Warszawa Federacja Dajemy Dzieciom Siłę (FDDS) w Warszawie.

XVI. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej na rok 2018.

Skala rzeczywistych problemów społecznych ukazuje konieczność znacznych nakładów i środków na realizację zadań w obszarze pomocy społecznej oraz wspierania rodziny. Niezwykle ważne jest podejmowanie wszelkich działań służących wszechstronnej pomocy rodzinie niewydolnej opiekuńczo – wychowawczo, interdyscyplinarnej profesjonalnej pomocy, środowiskowego systemu wsparcia. Istotną kwestią jest zapewnienie odpowiedniej liczby pracowników socjalnych oraz asystentów rodziny oraz wzmacnianie współpracy partnerskiej instytucji pomocy i integracji społecznej i instytucji rynku pracy, a także organizacji pozarządowych na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Potrzeby w zakresie pomocy społecznej:

1. Zapewnienie rozwoju środowiskowych form pomocy osobom starszym, niesamodzielnym, zależnym i niepełnosprawnym poprzez organizowanie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych, wdrożenie systemu teleopieki i pomocy sąsiedzkiej.
2. Zwiększenie środków finansowych na zabezpieczenie potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych tj. usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania oraz pobytu w domach pomocy społecznej.
3. Rozwój usług społecznych i wspierających oraz podniesienie jakości usług kierowanych do różnych grup społecznych, rozszerzanie i dostosowywanie oferty usług do zmieniających się potrzeb z zastosowaniem różnorodnych i innowacyjnych metod, technik i narzędzi pracy socjalnej.
4. Konieczność rozwoju nowych form aktywizacji osób powyżej 60 roku życia, w tym kontynuowanie działalności Klubu Seniora „Senior+”.
5. Podniesienie poziomu aktywności mieszkańców poprzez działania aktywizujące zawodowo, społecznie, edukacyjnie i zdrowotnie osób wykluczonych społecznie oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym.
6. Zwiększenie aktywności społeczności lokalnych poprzez prowadzenie działań animacyjnych.
7. Dalszy rozwój poradnictwa specjalistycznego świadczonego osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych.
8. Zapewnienie wsparcia i pomocy asystenta rodziny rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo – wychowawcze, w tym realizacja wsparcia dla rodzin „Za życiem”.
9. Doskonalenie kompetencji pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, m.in. poprzez zapewnienie superwizji pracownikom socjalnym i asystentom rodziny oraz organizowanie tematycznych szkoleń i warsztatów.
10. Rozwój infrastruktury społecznej, w szczególności MOPS i Ełckiego Centrum Rewitalizacji Społecznej oraz w zakresie utworzenia mieszkań treningowych i wspieranych.
11. Rozwój działań profilaktycznych, psychoedukacyjnych w szczególności skierowanych do młodzieży w zakresie radzenia sobie z trudnościami i problemami społecznymi.
12. Zwiększenie oferty wspierania osób z zaburzeniami psychicznymi, uwzględniając potrzeby dzieci, w tym podejmowanie współpracy międzyinstytucjonalnej.